Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Vol: 48 No: 1 Sayfa: 693-736
http://dergipark.gov.tr/cuefd

A Metaphoric Examination of the Meaning of Marriage[1]

Nilüfer ÖZABACI [a], Serdar KÖRÜK [b*], Ahmet KARA[c]

[a, b, c]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı, Eskişehir /Türkiye

Article Info

DOI: 10.14812/cufej.489292

Article history:
Received 12.05.2018
Revised 22.02.2019
Accepted 17.04.2019

Keywords:
Marriage
Meaning
Metaphor

[1]Presented as oral presentation in V. International Eurasia Educational Research Congress, 02-05 May 2018, Antalya, Turkey.

Abstract

The aim of this study is to investigate the meaning of the marriage concept for married, non-married, engaged and divorced participants through metaphor analysis. The answers to the following questions were sought in this research; 1. What are the metaphors about the meaning of marriage developed by married, non-married, engaged and divorced individuals? 2. How do the metaphors differ based on gender, education level, and marital status of participants? The study group was determined by the maximum variation sampling technique. In this study, the sample group consisted of 110 participants including 44 men and 66 women. Participants were divided into groups as 53 married, 50 single, and 5 divorced and 2 engaged individuals. The data were collected in Turkish through sentence completion exercises: "Marriage is like … because …". An otherwise blank piece of paper with this sentence completion exercise at the top of the page was given to all the participants. The data were analyzed through metaphor analysis. According to the findings, the sample group produced 101 different valid metaphors from total of 110 people. These metaphors were grouped under 11 different conceptual categories considering their common traits. The results indicated that the participants described the meaning of marriage metaphorically as happiness, confidence, realism, productivity, effort-labor-struggle, frustration-deprivation, reciprocity-expectation, togetherness-solidarity, uncertainty-ambiguity, risk and development.

Evlilik Anlamına İlişkin Metaforik Bir İnceleme[1]

Makale Bilgisi

DOI: 10.14812/cufej.489292

Makale Geçmişi:
Geliş 12.05.2018
Düzeltme 22.02.2019
Kabul 17.04.2019

Anahtar Kelimeler:
Evlilik
Anlam
Metafor

[1]V. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur, 02-05 Mayıs 2018, Antalya, Türkiye.

Öz

Bu araştırmanın temel amacı evli, bekar, nişanlı ve boşanmış bireylerin evliliğin anlamına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesidir. Araştırmada belirtilen sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır; 1. Araştırma kapsamında evli, bekâr, nişanlı ve boşanmış bireylerin evlilik anlamı kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar nelerdir? 2. Araştırma kapsamındaki katılımcıların cinsiyet, eğitim düzeyi ve medeni durum gibi demografik özelliklerine göre evliliğin anlamına ilişkin geliştirdikleri metaforlar nasıl farklılaşmaktadır? Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Çalışma grubu 110 kişiden oluşmaktadır. 110 bireyin 66'sı kadın 44'ü erkek olmak üzere 53 evli, 50'si bekâr, 5'i boşanmış, 2'si nişanlı/sözlü bireylerdir. Katılımcıların evlilik olgusuna dair geliştirdikleri metaforları belirlemek amacıyla forma "Evlilik …… gibidir, çünkü……." cümlesi konularak katılımcılardan bu cümleyi tamamlamaları istenmiştir. Veriler metafor analizi ile incelenmiştir. 110 katılımcının geliştirmiş olduğu 101 adet metaforun tanımlanmasından sonra metaforların oluşturduğu 11 adet kavramsal kategorinin geliştirilmesi tamamlanmıştır. 11 kategori şu isimlerle sıralanmıştır; mutluluk, güven, gerçekçilik, üretkenlik, çaba-emek-mücadele, engellenmişlik-yoksunluk, karşılıklılık-beklenti, birliktelik-dayanışma, bilinmezlik-belirsizlik, risk ve gelişim.

*Author: serdarkoruk1989@gmail.com

Introduction

Marriage is defined as a universal institution which is created by mutual agreement of two individuals for a lasting and permanent romantic union, with a legal and cultural basis, aiming to establish a family and maintain a generation, and where the partners assume a wide range of responsibilities to each other (Bowen, 1965, cited in Nichols, 2013; Minuchin, 1974, cited in Nichols, 2013). Marriage can also be defined as a union of individuals, a route chosen within the framework of rules placed by society. Marriage has an important place in the family life cycle. The individual breaks with their family of origin, and there is a transitional process to a new union and new order. It is very important in terms of providing possibilities to fulfill certain life targets like bringing order to life, sexuality, reproduction, belonging and having children (Özabacı & Erkan, 2014). The meaning attached to marriage may differ together with the marital experience, if individuals begin to question the meaning of marriage and whether they are fulfilled by the quality and expectations of coexistence with their partners. The concept of marriage has been studied for many years in a range of dimensions. Topics like marital adjustment, marital satisfaction and meaning of marriage form the basis of a range of research.

Healthy marriages are defined as, where the partners know each other, meet each other's physiological, psychological and social needs, respect each other's differences and meet in common in various subjects. Unhealthy marriages; refers to marriages where spouses do not know each other well, differences are not met with tolerance and there is no compromise (Nazlı, 2014; Özabacı & Erkan, 2014; Saxton, 1982; Yalçın & Hamamcı, 2012). Minuchin (1974, cited in Nichols, 2013) defined two of the most important structural requirements of being a healthy couple as adaptation and creating boundaries. According to this, the parental, spouse and sibling subsystems, which are the structural subsystems in a healthy marriage, work in a functional way and protect their boundaries. Bowen (1965, cited in Nichols, 2013), one of the pioneers of family theorists, defined healthy marriages as marriages in which partners differentiate from their origin families, have low levels of anxiety and have a balanced emotional connection with their origin families.

Several studies (Clarkberg, Stolzenberg & Waite, 1995; McGinnis, 2003) have defined the stability of a couple's relationship relating to the conceptualization of marriage; the beliefs related to the marriage concept, how marriage is understood and how it works and the predicted difficulties or attractions of marriage. According to Mashiro (1978), there are four stages in the conceptualization of marriage. These are the magical stage where children learn about happy marriages in fairytales; the idealized conventional stage when they learn about socially permitted marriage concepts; the personal static stage where they create a definition of marriage that reflects them and the confirmation stage when confusion and conflict are finally accepted as inevitable aspects of marriage.

The mental representations of marriage are shaped according to the experiences that individuals have experienced or witnessed about the phenomenon of marriage. Individuals evaluate their experiences related to the phenomenon of marriage and make various judgments. The evaluations are shaped according to the ratio of meeting the expectations and the ratio of prizes to prices. Marriage schemas created by people according to their experiences cause them to make generalizations about the phenomenon of marriage (Hovardaoğlu & Binici-Azizoğlu, 1996). These generalizations direct the individual's behaviors and preferences in the context of marriage. The study conducted by Hamamcı (2005) on 182 married individuals revealed that dysfunctional cognitive beliefs related to the relationship were highly correlated with conflict in marriage and stress. Similarly, studies have been conducted to explain the relationship between cognitive schemas related to relationship and partner-relationship satisfaction (Chatav & Whisman, 2009; Whisman & Delinsky, 2002). The discovery of these mental schemas and generalizations in the same direction may give clues about the possible problems and difficulties that an individual may have in the current or probable future marital relationship. Therefore, experts working in the field of marriage and couple therapy can benefit from these generalizations. Metaphor analysis is one of the methods frequently used in determining the perceptions of people on any subject or phenomenon.

Metaphors are one of the most powerful mental tools directing and controlling our thoughts about the functioning of events. "*The essence of metaphor is understanding and experiencing one kind of thing in terms of another*." (Lakoff & Johnson, 2007). The conceptualization of marriage may be investigated by researching the metaphors people use to define it. Lakoff and Johnson (1980) showed the prevalence of metaphor and proposed that conceptualization systems are largely metaphorical in nature (Lakoff, 1993; Lakoff & Johnson, 1980). Metaphors ease conceptualization by forming analogies with incarnate or previous experiences. Cognitive empirical studies have proven metaphors are "*an important tool of cognition*" (Bowdle & Gentner, 2005; Mischler 2013). Metaphors may function as mental models and affect thoughts and behaviors (Gentner & Gentner, 1983).

Zaltman revealed that different mental models of metaphor may explain conscious and also subconscious thoughts (Zaltman, 1996, 1997, 2003) and this idea became an inspiration for some empirical studies showing how metaphors give clues about basic thoughts and feelings (Christensen & Olson, 2002; Piercy & Benson, 2005; Piercy et al., 2005).

Communication of meaning through metaphors is unique in terms of combining the individual's sensory experiences (*what they see and feel*) and the combination with conceptualization systems (*general abstraction*) (Lawley & Tompkins, 2000). Based on common experiences like climbing a mountain or completing a crossword, the messages that people attempt to communicate to others about marriage may be understood.

When the literature investigating the interactions between metaphors and marriage concepts is examined, it is seen that a wide variety of studies were conducted. Quinn (1987, 2005) reported on married couples in the USA and researched how American people understood marriage by investigating metaphors used in explanations. These metaphors revealed *permanency, sharing, mutual benefit, compliance, difficulty, effort, success or failure* and *risk topics.* Dunn (2004) in a study of metaphor analysis from speeches at three Japanese wedding receptions found three conceptual metaphors of marriage; "*marriage is a mutual creation*", "*physical union*" and "*journey*". In research in Taiwan, Su (2002) used discourse analysis and found the majority of Taiwanese marriages were conceptualized as "*a continuing journey*", "*gambling*", "*union*" or "*work*". Rosenblatt and Li (2012) determined seven main themes from 19 popular marriage metaphors in the first page results of internet search engines related to more than 5000 websites. For example, they determined a theme of marriage as not only a person's adjustment with their partner but also self-discovery with "*a pair of shoes*", "*a car*" and "*a quilt*". They emphasized that in Chinese metaphors the importance of working in marriage was seen in "*marriage is a pair of teapots*", "*a glass of water*", "*coffee*", "*chess*" and "*a lifelong job*". In a study of 100 people in Turkey, Ümmet (2017) examined the concept of marriage for married individuals who were university graduates. It appeared participants produced 100 metaphors related to the concept of marriage with 47 valid metaphors. The metaphors were in the form of "*marriage is something giving flavor to food and drink*", "*marriage is something that makes life difficult*", "*marriage is something that enlightens*", "*marriage is something that ensures productivity*" and "*marriage is something that varies*". A study by Baltacı (2015) of 122 married couples in Turkey aimed to determine the perceptions of married individuals about the concept of "*family*" and "*marriage*" through metaphors and assess them in terms of the attachment styles of the individuals. They reported 82 different metaphors about the concept "*marriage*". In the same study, it was determined that individuals preferred different metaphors according to their attachment styles.

Moving from the results of these researches based on the importance of research of meaning given by individuals with different genders, different marital status and demographic characteristics, the basic aim of this research is to investigate the perceptions of married, single, engaged and divorced individuals about the meaning of marriage through metaphor analysis. Within the framework of this basic aim, the research attempted to answer the following questions:

1. What are the metaphors about the meaning of marriage developed by married, non-married, divorced and engaged individuals within the scope of research?

2. How do the metaphors developed about the meaning of marriage differ based on gender, education level and marital status of participants?

Method

Design

In this research, one of the qualitative research designs phenomenology is used. Phenomenology research design is used in research areas where there is a certain accumulation of knowledge but no in-depth and multidimensional awareness (Yıldırım & Şimşek, 2006). In the phenomenology design, individuals who have experiences related to the relevant phenomenon express their experiences with various conceptual expressions and meanings. One of these expressions is metaphor. Metaphors are figurative explanations by individuals of thoughts related to a case. According to Collins and Green (1990), metaphors may be used to understand the essence of the individual's emotion, understanding, conception and thoughts. *The Cognitive Metaphor Theory* describes the metaphor as a mental schema being projected on another mental schema and also indicates communicating between these two schemas (Lakoff & Johnson, 2007). Metaphors can provide a way of explaining abstract and complex phenomena by providing an individual's cognition to shift from one particular mode to another (Morgan, 1998; Saban, 2008). In this context, it can be argued that the study of marriage through metaphors, which is an abstract and complex concept, will create more functional cognitive patterns in explaining the meaning of marriage.

Study Group

The study group of the study consisted of 110 participants in the central districts of Eskişehir province with a mean age of 30.39 (20-59 years). In determining the study group, *the maximum variation sampling* method was used from qualitative research sampling methods. The aim of the maximum variation sampling method is to provide the maximum variation of individuals in a relatively small study group who can reflect their experience with the relevant case. While the maximum variation is being sampled, the factors that will enable to obtain the wide variety information about the examined phenomenon are determined and the participants are selected according to these factors (Neuman & Robson, 2014). In this study, factors such as *gender*, *education level* and *marital status*, which were thought to affect the phenomenon of marriage, were determined and the participants in different categories were included in the study.

In the phenomenology, the most important criterion to be taken into consideration is to have experiences related to the phenomenon (Moustakas, 1994). When the marriage phenomenon is considered in the psychological context, it can be said that even though they are not married, single and engaged individuals' observations about marriage in their origin families and experiences in their close environments shape their cognition about the phenomenon of marriage. In this respect, single and engaged individuals were also included in the study. The demographic information for the study group is presented in Table 1.

Table 1.
Demographics

Variables		f	%
Gender	Male	44	40
	Female	66	60
	Sum	110	100
Marital status	Single	50	45
	Married	53	48
	Divorced	5	5
	Engaged	2	2
	Sum	110	100
Educational level	Vocational school and below	10	9
	Bachelor degree	48	44
	Master degree	31	28
	Doctoral degree	19	17
	Sum	108	98

Data Collection Tools

A two-part questionnaire was created by the researchers was used in data collection process. In the first part, there are questions about demographics (gender, age, education level, occupation, marital status, etc.). In the second part, the expression, "*Marriage is like ……., because …….* "was directed to participants to determine the metaphors they developed about the meaning of marriage. The participants were asked to complete this statement. With this aim, each participant was given a blank sheet of paper with this sentence at the top and they were requested to use this statement to focus their thoughts on a single metaphor. Participants were given 20 minutes to develop their own metaphorical images. They were asked to write their immediate responses to the meaning of marriage within this time. These texts were assessed as the basic data source in the research.

Data Analysis

Participants were taken to metaphor analysis according to the following steps (Saban, 2008; 2009);

Stage 1 / Naming stage: The metaphors expressed by the participants are listed temporarily in alphabetical order. The papers that do not define any metaphors are separated at this stage.

Stage 2 / Classification stage: The metaphors were subjected to a differentiation in terms of their similarities and differences with other metaphors. This is based on the topic of the metaphor and the source of the metaphor.

Stage 3 / Reorganize and review stage: 101 valid metaphors are listed. The listed metaphors were re-analyzed to be categorized.

Stage 4/ Category development stage: Eleven categories of metaphors are grouped. The metaphors were collected within each conceptual category. The categories are shown in Table 2.

Table 2.
Metaphors

Categories	Metaphors	Explanation (Because) / Codes	Occupation	Age
Happiness	Honey	*Honey is very sweet, very pure and clean.* ***(Beauty / like)***	Retired (Married, Male)	59
	Game	*We play new games every day.* ***(Enjoy / innovation / like)***	Cleaning staff (Married, Female)	40
	High-speed train	Time goes fast. Jump up before you're late. ***(Enjoy / Having a nice time)***	Civil servant (Married, Male)	43
	Friendship	*I think your ties will be strong when you get along.* ***(Sharing / being happy)***	Teacher (Single, Female)	33
	Puzzle	*You can do it alone, but two more fun.* ***(Enjoy / Having a nice time)***	Academician (Single, Female)	27
	Romantic comedy	*So much fun for me.* ***(Enjoy)***	NA (Married, Female)	31
Confidence	Sea	*Sometimes the storm, the wind, even though the sea waves when I look at the sea, I sit on the shore of peace and happiness.* ***(Trust/serenity)***	Lawyer (Married, Female)	27
	Spruce tree	*It is always green and long-lasting, balanced and robust.* ***(Being a robust and reliable structure)***	Civil servant (Married, Male)	36
	Birds standing on the bough	*Those birds can fly and go to other places, but they're standing there just leaning against each other.* ***(Mutual trust)***	Civil servant (Married, Female)	44
	Water	*Water is the source of life. Marriage, like water, is a must, life source.* ***(Being the baseline)***	Canteen staff (Engaged, Female)	26
	Building	*It is functional when it is built on solid foundation.* ***(Being the baseline)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
Realism	Friendship	*Although marriages, even though they have social and economic obligations, are over time due to these responsibilities, such phenomena as friendship should not be lost.* ***(Mutual communication)***	Engineer (Single, Male)	23
	Two whole apples	*It is the unity to unite the lives of two*	Psychological	NA

		individuals. ***(A formal union agreement)***	counselor (Single, Female)	
	Life	*Sometimes things that make you happy, and sometimes things that upset people may happen. But in the end everything is forgotten over time. Happy days, beautiful memories are remembered.* ***(Experiencing positive and negative experiences)***	Undergraduate student (Single, Female)	22
	A long and rough road	*I am aware of the obstacles and difficulties that may arise in this way and I believe that I can cope.* ***(Accepting challenges)***	Undergraduate student (Single, Female)	20
	Football team	*Everyone has a specific role in marriage.* ***(Work sharing)***	Undergraduate student (Single, Male)	21
	Human	A free brain in a solid skeleton and a loving heart ***(Integrity)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
Productivity	Field	*Individuals both have children and they are ensured to exist.* ***(Creating offspring)***	Academician (Single, Male)	26
	Tree	*Spouses are roos, love is body while the fruits are children.* ***(Creating offspring)***	Civil servant (Married, Male)	41
	Tree	*If the roots are healthy, it is long lasting.* ***(Continuity)***	Teacher (Married, Male)	32
	Jigsaw pieces	*When the different parts come together, it creates a tremendous image.* ***(Creating a new whole)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Pomegranate	*Thousands of pomegranate seeds lie in the pomegranate.* ***(Creating new parts)***	NA (Single, Male)	22
Effort-labor-struggle	Exam	*You will be successful if you try to continue your marriage with patience and patience, and you will pass the exam but you cannot succeed if you wait for it to continue.* ***(Fulfilling requirements)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Ship	*If it sinks, we will all sink.* ***(Maintaining its functionality)***	NA	36
	Closed box	*People can understand and recognize each other in time. Marriage like a fruit,*	Academician	35

		sometimes it can be rotten. ***(Fulfilling requirements)***	(Married, Female)	
	Garden	*Gives the product through common effort.* ***(Fulfilling requirements)***	Academician (Married, Male)	29
	Flower	*If you take care and make sacrifices, you will be happy, you will not be sad. But if you don't make sacrifice, you will be sad.* ***(Fulfilling requirements)***	Secretary (Single, Female)	24
	Cockboat	*From time to time, despite the external influences, to survive and achieve the goal.* ***(Maintaining its functionality)***	Lawyer (Married, Female)	28
	Flower	*As long as you give the love that it needs, it gives you the most colorful flowers. Otherwise it dies and prevents you from seeing the beauties of life. You must reveal your labor and your heart.* ***(Fulfilling requirements)***	Academician (Married, Female)	28
	Ship	*If the Captain's Lodge is seamless, the ship takes you through the road so comfortable.* ***(Fulfilling requirements)***	Academician (Married, Male)	29
	Gum	*If you know how to chew, it's good and useful, and if you don't know it, it's annoying.* ***(Fulfilling requirements)***	Civil servant (Married, Female)	36
	A cease-fire signing state	*From that moment on, the attack is over and you go into routine life.* ***(Fulfilling requirements)***	Undergraduate student (Single, Male)	21
	State	*Partners need to be in love and respect in a regular manner. They need to know the responsibilities and act accordingly.* ***(Fulfilling requirements)***	Undergraduate student (Single, female)	21
	Ocean	*A world full of happiness, but hard.* ***(Fulfilling requirements)***	Civil servant (Married, Male)	43
	Sea	*It's blue, wavy, strong, cold, and sometimes endless. So sometimes, when you're shaking, sometimes it can warm you.* ***(Maintaining its functionality)***	Undergraduate student (Married, Female)	34
Frustration-deprivation	Circle	*Marriage is hollow like a circle. And when you get inside the circle, it's hard to get out.* ***(Entrapment)***	Academician (Single, Female)	33

	Carousel	*You think you have gone somewhere, you are flying, but you're actually counting where you are.* ***(Unmet expectations)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Semi-custodial prison	*You're free to do what you want within boundaries.* ***(Restriction of freedom)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Apple candy	*As the years pass, it looks sharp.* ***(Unmet expectations)***	Academician (Married, Male)	49
	Narcotic	*First, excitement, peace, happiness. You increase the dose again, but the result is disastrous.* ***(Unmet expectations)***	Worker (Married, Female)	44
	Labor court	*Queue doesn't end.* ***(Overwhelmed)***	Chauffeur (Married, Male)	29
	Cigarette	*It makes you happy, but it makes you sick, and it ends.* ***(Addiction)***	Lawyer (Single, Female)	27
	Captivity	*Being dependent to someone makes you a slave.* ***(Restriction of freedom)***	Teacher (Single, Female)	28
	A thick book	*Very boring.* ***(Unmet expectations)***	Academician (Married, Female)	30
	Addiction	*You can't quit it even if you want to quit* ***(Addiction)***	Teacher (Married, Female)	34
	Obligation	*Two people cannot have the same love for 20 years.* ***(Unmet expectations)***	Undergraduate student (Single, Female)	22
	Prison life	*It requires too much dependency* ***(Dependency)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	A monotonous life	Always the same person and the same things ***(Unmet expectations)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Cigarette	At first, different and beautiful, then physical and psychological addiction. ***(Addiction)***	Undergraduate student (Single, Female)	22
Reciprocity-expectation	Mutualism	*Both sides benefit. When this common benefit process is finished, the marriage ends.* ***(Mutual utilitarianism)***	Academician (Single, Male)	31

	Bridge	*What make the bridge durable are its feet. Marriage is also to do things that need to be done in the marriage. If not, the bridge is destroyed.* ***(Mutual duties)***	Undergraduate student (Single, Female)	23
	Money	*The existence of it is a problem; the absence of it is a concern.* ***(Mutual expectation)***	Academician (Single, Male)	28
	Watching a movie	*If I'm interested in the movie, I'll watch it to the end.* ***(Mutual interest)***	Lawyer (Married, Female)	27
	Dance	*One should step forward and the other should step back.* ***(Mutual harmony)***	Teacher (Married, Male)	26
	Bridge	*It refers a transition in the same world, on a different path, but in the same direction.* ***(Mutual compromise)***	Undergraduate student (Single, Male)	22
	Seesaw	*There are seats at both ends, there is a center of equilibrium. As long as you maintain that equilibrium center, things go well.* ***(Mutual compromise)***	Civil servant (Married, Female)	45
	A football player's contract signing	*It is necessary to fulfill mutual obligations.* ***(Mutual duties)***	Undergraduate student (Single, Male)	22
	Cockboat	*During our time in the world, while crossing, we are in the same boat with someone we love.* ***(Mutual balance)***	Psychological counselor (Married, Male)	37
Togetherness-solidarity	Teamwork	*Targets should be shared. It should be set up to serve the same purpose. The partners should cooperate.* ***(Cooperation)***	Lawyer (Single, Female)	23
	Caravan	*You're with her like a caravan anywhere. Although you're never really home, it's always the best home.* ***(Togetherness)***	Lawyer (Single, Female)	26
	As like two peas in a pod	*It requires agreement with similarity.* ***(Unitary)***	Academician (Married, Male)	29
	Sharing	*It is a process in which the experiences of individual life will continue to be lived together.*	Civil servant (Divorced, Female)	48

		(Togetherness)		
	Intersection point	*Common values are experienced in the framework of love, respect and loyalty.* ***(Partnership)***	Academician (Married, female)	38
	Basketball	*If there is cooperation, you can understand some things even if they are non-verbal.* ***(Cooperation)***	Psychological counseling (Married, Female)	36
	Puzzle	If you don't have one piece of whole, it's always incomplete. ***(Unitary)***	Academician (Married, female)	34
	Tree	*With marriage, people develop and grow. People release their roots to the soil, breed and give fruit. From time to time, the difficult times in the marriage are similar to the fall of the leaves in the autumn, but when the problems are solved, spring comes again.* ***(Cooperation)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Eternal friendship	*It is possible to be together in this world and in the hereafter.* ***(Togetherness)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	Travel	First passenger, then road ***(Cooperation)***	Academician (Married, Male)	34
Uncertainty-ambiguity	A desert island	*Couples are actually lonely before they get married and they fall on a deserted island at the same time. It's up to them to give the island life and meaning. Once they start exploring the island, they make the conditions right for it.* ***(Obscurity)***	Academician (Married, Male)	34
	Drum	*In the distance, the sound sounds nice, but it is unclear to experience it and to be inside.* ***(Uncertainty)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	A key of obscurity	*When we turn the key, we don't know what's going to happen.* ***(Obscurity)***	Undergraduate student (Single, Female)	21
	A sacred duty	*It is a door of holy action that will result with your intention.* ***(Obscurity)***	Teacher (Married, Male)	34
	A draw well	*Since people can change when they are married, we are going to go out of sight without knowing what will happen and*	House wife (Divorced, Female)	38

	what we will experience. ***(Uncertainty)***		
A table for a drink	*If you want to be happy, nobody can break your happiness. You can't be happy no matter what you do if you sit at that table to be unhappy and cry.* ***(Uncertainty)***	Lawyer (Married, Male)	31
Reading a book	*Every day we open a new page and read something.* ***(Uncertainty)***	Doctor (Married, Male)	30
Clock	*Even though you always see the same numbers, you have different moments.* ***(Uncertainty)***	Nurse (Married, Female)	30
Ocean	*A little turbulent, a little stagnant.* ***(Uncertainty)***	Banker (Married, Female)	28
A bottomless pit	*It is not known how deep or what will come out of the bucket.* ***(Uncertainty)***	Academician (Single, Female)	28
Dice	*The outcome is not always predictable.* ***(Uncertainty)***	Academician (Single, Female)	27
Tree	*Couples sometimes give water sometimes sun. Environmental factors may also affect the soil. A wind, a storm, may affect the tree.* ***(Uncertainty)***	Civil servant (Single, Female)	29
A long road	*You don't know what you're going to face.* ***(Uncertainty)***	Teacher (Single, Male)	37
Chamomile	*Sometimes he/she loves, sometimes he/she doesn't.* ***(Uncertainty)***	Teacher (Married, Male)	32
Meaninglessness	*It is the process of uncertainty.* ***(Uncertainty)***	Undergraduate student (Single, male)	21
Deciding	*If you make a good decision, you'll be happy. If you make a bad decision, you're frustrated, you'll feel regret for life.* ***(Obscurity)***	Civil servant (Married, Male)	45
Nothing	*It doesn't mean anything to me.* ***(Obscurity)***	Undergraduate student (Single, Female)	23
Sea	*Sometimes a monotonous and calm life continues. There are times when the sea is fluctuating, some things change, and the*	Academician (Married, female)	28

		relationship with the tides gets tired. ***(Obscurity)***		
	Far future	*Right now, I don't have a thought and initiative about marriage.* ***(Obscurity)***	Undergraduate student (Single, Female)	22
Risk	Gambling	*Either you win or you lose.* ***(Risk)***	Civil servant (Divorced, Female)	38
	A soapy floor	*In our country, marriage is experienced on a very slippery ground.* ***(Instability)***	Academician (Divorced, Male)	40
	Secondhand car buying	*No matter how much you are competent or how much you pay attention to some things, there may be many unexpected surprises.* ***(Unpredictability)***	Academician (Divorced, Male)	36
	Watermelon	*Although the outside is nice, the inside may not be what you expect.* ***(Unpredictability)***	Academician (Single, Male)	28
	Rose	*The thorn can hurt you, the smell can attract you.* ***(Unpredictability)***	Teacher (Engaged, Male)	37
	Melon	*When you choose a melon, you smell it and you feel the taste is beautiful. If you're lucky, it tastes nice, if you are not, it is tasteless, but you eat it.* ***(Unpredictability)***	Civil servant (Married, Female)	35
	Bicycle	*Bumpy.* ***(Instability)***	Psychological counselor (Married, Female)	31
Development	A blooming carnation	*It can grow with love and interest, and it may have a beautiful meaning, like carnation.* ***(Maturation)***	Psychological counselor (Single, Male)	28
	Tree	*If you take care, it grows, but if you don't, it will rot.* ***(Maturation)***	Academician (Married, Male)	32
	Rebirth	*The real life starts with it, with everything.* ***(Maturation)***	Civil servant (Married, Male)	50
	A child	*There are stages of development and not static.* ***(Growth)***	Academician (Married, Female)	34

Steps in life	*You're getting more mature every year.* ***(Maturation)***	Academician (Married, Female)	32
A barrel of wine	*As we age, we get better, but with the right grapes.* ***(Maturation)***	NA (Single, Female)	28
School	*You always learn something.* ***(Learning)***	Undergraduate student (Single, Female)	21

Stage 5/ Ensuring validity and reliability: In this qualitative data analysis in order to ensure validity, the reasons for the metaphors to be categorized were tried to be expressed in a clear and understandable way. In order to ensure the reliability of the research, eleven categories and metaphors were presented to *three field experts* who had completed their doctoral degree in the field of psychological counseling and work as academician and their evaluations were taken into consideration. Then, *inter-code reliability analysis* was performed. For this, the reliability formula of Miles and Huberman (2015) was used. As a result of the analysis, reliability coefficient was found to be 0.72. This reliability coefficient was calculated as follows;

- The three field experts were asked whether they agree with the specified metaphor codes in their classification under the specified categories. The disagreement of one of the three field experts was found to be sufficient for the *negative evaluation*.
- 28 negative code-category evaluations were determined in this direction.
- According to the reliability formula, 28 out of 101 valid metaphors were evaluated negatively, and the reliability coefficient according to the formula (101-28) / 101 was found *.72*.

Stage 6/ Uploading data to SPSS program for quantitative data analysis: After defining a total of 101 metaphors and developing 11 conceptual categories containing these metaphors, all data were transferred to the SPSS statistical program and results were analyzed. All demographic information for 110 participants and the category of each metaphor used by participants for marriage were transferred to the SPSS program by listing each category as a number.

Stage 7/ Analysis of data: Analysis of data firstly determined the most frequent metaphor categories in groups investigated according to marital status and gender (*single male, married female, divorced male, etc*.). At this point the frequency analysis technique was used. Later educational level and gender were investigated and again similar groups were formed (*university graduate male, high school graduate female, doctoral graduate female, etc*.) with the most frequent marriage metaphors determined in the groups. In this stage, the frequency analysis technique was used again.

Result

Creating Themes According to Categories

11 categories are classified under *three themes* in terms of semantics and the codes they contain. These themes are *happiness, togetherness/solidarity* and *anxiety*. These themes and the categories they contain are presented in Table 3.

Table 3.
Themes and Metaphor Categories

Themes	Metaphor Categories
HAPPINESS	Happiness
	Confidence
	Development
TOGETHERNESS/SOLIDARITY	Productivity
	Realism
	Effort-labor-struggle
	Reciprocity-expectation
	Togetherness-solidarity
ANXIETY	Frustration-deprivation
	Uncertainty-ambiguity
	Risk

The Metaphors of Marriage According to Marital Status and Gender

The marriage metaphors according to marital status and gender are presented in Table 4.

Table 4.

The Marriage Metaphors According to Marital Status and Gender

Marital status / gender	Metaphor categories	f	%
Single male (Categories)	Realism	2	14
	Productivity	2	14
	Effort-labor-struggle	1	7
	Reciprocity-expectation	4	30
	Uncertainty-ambiguity	2	14
	Risk	2	14
	Development	1	7
	Sum	14	100
Single male (Themes)	HAPPINESS	1	7
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	*9*	*64*
	ANXIETY	4	29
	Sum	14	100
Single female (Categories)	Happiness	2	6
	Confidence	1	3
	Realism	5	15
	Productivity	2	5
	Effort-labor-struggle	2	5
	Frustration-deprivation	9	25
	Reciprocity-expectation	1	3
	Togetherness-solidarity	3	8

	Uncertainty-ambiguity	7	20
	Development	2	5
	Sum	34	95
Single female (Themes)	HAPPINESS	5	14
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	13	36
	ANXIETY	*16*	*45*
	Sum	34	95
Married male (Categories)	Happiness	2	7
	Confidence	1	4
	Productivity	1	4
	Effort-labor-struggle	4	14
	Frustration-deprivation	2	7
	Reciprocity-expectation	2	7
	Togetherness-solidarity	3	11
	Uncertainty-ambiguity	7	25
	Development	2	7
	Sum	24	86
Married male (Themes)	HAPPINESS	5	18
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	*10*	*36*
	ANXIETY	9	32
	Sum	24	86
Married female (Categories)	Happiness	2	8
	Confidence	2	8
	Effort-labor-struggle	5	20
	Frustration-deprivation	3	12
	Reciprocity-expectation	2	8
	Togetherness-solidarity	3	12
	Uncertainty-ambiguity	3	12
	Risk	2	8
	Development	2	8
	Sum	24	96
Married female (Themes)	HAPPINESS	6	24
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	*10*	*40*
	ANXIETY	8	32
	Sum	24	96
Divorced male and female (Categories)	Risk	2	40
	Togetherness-solidarity	1	20
	Uncertainty-ambiguity	1	20
	Sum	4	80
Divorced male and female (Themes)	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	1	20
	ANXIETY	*3*	*60*
	Sum	4	80
Engaged male and female (Categories)	Risk	1	50
	Confidence	1	50

	Sum	1	100
Engaged male and female (Themes)	HAPPINESS	1	50
	ANXIETY	1	50
	Sum	2	100

When the single male group including 14 individuals was investigated, they were determined to have the highest percentage of the marriage metaphor category *reciprocity-expectation* (f=4, 30%). When the single female group including 36 individuals is examined, the most frequent categories were found *frustration-deprivation* (f=9, 25%) and *uncertainty-ambiguity* (f=7, 20%).

Among the 28 married male individuals, the most frequent marriage metaphor categories were identified as *uncertainty-ambiguity* (f=7, 25%) and *effort-labor-struggle* (f=4, 14%). Among the 25 married females, the *effort-labor-struggle* (f=5, 20%) metaphor category was found the most frequent.

A divorced male individual described marriage in the category *risk*. One of the four divorced women described it as *togetherness-solidarity*, one described it as *uncertainty-ambiguity* and another described it in the *risk* metaphor category, while one female participant did not answer the question.

An engaged male explained marriage as being in the *risk* metaphor group, while a female in the engaged group portrayed marriage with a metaphor in the *confidence* metaphor group.

The Metaphors of Marriage According to Gender and Educational Level

The metaphors of marriage according to gender and educational level are presented in Table 5.

Table 5.

The Marriage Metaphors According to Education Level and Gender

Education level / Gender	**Metaphor categories**	**f**	**%**
High school and below graduates (Categories)	*Happiness*	3	50
	Development	1	17
	Uncertainty-ambiguity	1	17
	Frustration-deprivation	1	17
	Sum	6	100
High school and below graduates (Themes)	*HAPPINESS*	*4*	*67*
	ANXIETY	2	23
	Sum	6	100
Bachelor degree male (Categories)	Realism	2	14
	Productivity	1	7
	Effort-labor-struggle	3	22
	Reciprocity-expectation	2	14
	Uncertainty-ambiguity	4	29
	Risk	1	7
	Sum	13	93
Bachelor degree male (Themes)	*TOGETHERNESS/SOLIDARIRY*	*8*	*57*
	ANXIETY	5	36
	Sum	13	93
Master degree male (Categories)	Happiness	1	7
	Confidence	1	7
	Productivity	1	7

	Effort-labor-struggle	1	7
	Reciprocity-expectation	3	22
	Togetherness-solidarity	3	22
	Uncertainty-ambiguity	2	14
	Risk	1	7
	Sum	13	93
Master degree male (Themes)	HAPPINESS	2	14
	TOHETHERNESS/SOLIDARITY	*8*	*57*
	ANXIETY	3	22
	Sum	13	93
Doctoral degree male (Categories)	Productivity	1	9
	Effort-labor-struggle	1	9
	Frustration-deprivation	1	9
	Reciprocity-expectation	1	9
	Uncertainty-ambiguity	2	18
	Risk	2	18
	Development	2	18
	Sum	10	91
Doctoral degree male (Themes)	HAPPINESS	2	18
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	3	27
	ANXIETY	*5*	*46*
	Sum	10	91
Vocational school graduate female (Categories)	Effort-labor-struggle	1	33
	Reciprocity-expectation	1	33
	sum	2	67
Vocational school graduate female (Themes)	*TOGETHERNESS/SOLIDARITY*	*2*	*67*
	Sum	2	67
Bachelor degree female (Categories)	Confidence	3	8
	Realism	4	12
	Productivity	2	6
	Effort-labor-struggle	3	8
	Frustration-deprivation	7	21
	Reciprocity-expectation	2	6
	Togetherness-solidarity	3	9
	Uncertainty-ambiguity	7	21
	Risk	1	3
	Development	2	6
	Sum	34	100
Bachelor degree female (Themes)	HAPPINESS	5	15
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	14	42
	ANXIETY	*15*	*43*
	Sum	34	100
Master degree female (Categories)	Happiness	2	12
	Confidence	1	6

	Realism	1	6
	Effort-labor-struggle	2	12
	Frustration-deprivation	3	17
	Togetherness-solidarity	2	12
	Uncertainty-ambiguity	1	6
	Risk	1	6
	Development	1	6
	Sum	14	83
Master degree female (Themes)	HAPPINESS	4	25
	TOGETHERNESS	*5*	*29*
	ANXIETY	*5*	*29*
	Sum	14	83
Doctoral degree female (Categories)	Effort-labor-struggle	1	13
	Frustration-deprivation	1	13
	Togetherness-solidarity	2	25
	Uncertainty-ambiguity	2	25
	Risk	1	13
	Development	1	13
	Sum	8	100
Doctoral degree female (Themes)	HAPPINESS	1	13
	TOGETHERNESS/SOLIDARITY	3	37
	ANXIETY	*4*	*50*
	Sum	8	100

The most frequent metaphor category was found to be *happiness* (f = 3, 50%) in high school and below graduate group consisting of six individuals.

The male bachelor degree group including fourteen individuals were determined to have highest percentage for the *uncertainty-ambiguity* (f=4, 29%) marriage metaphor category. The most frequent marriage metaphor categories in the male master's degree group of fourteen individuals were the *reciprocity-expectations* (f=3, 22%) and the *togetherness-solidarity* (f=3, 22%) metaphor categories. The conclusion was reached that the *uncertainty-ambiguity* (f=2, 18%), *risk* (f=2, 18%) and *development* (f=2, 18%) metaphor categories were most common among males with doctoral degrees.

Among the thirty-four female bachelor graduates the highest percentages were identified for the marriage metaphor groups of *frustration-deprivation* (f=7, 21%) and *uncertainty-ambiguity* (f=7, 21%). Among seventeen female master's graduates, the *frustration-deprivation* (f=3, 17%) marriage metaphor category was most frequent, while among the eight female doctoral graduates the most frequent categories were *togetherness-solidarity* (f=2, 25%) and *uncertainty-ambiguity* (f=2, 25%).

Discussion & Conclusion

The aim of this study was to investigate the perceptions of married, single, engaged and divorced individuals about the meaning of marriage through metaphor analysis. In line with this aim, a total of 110 married, single, engaged and divorced individuals explained their perceptions of the meaning of marriage through metaphor analysis method and 11 metaphor categories of *happiness, confidence, realism, productivity, effort-labor-struggle, frustration-deprivation, reciprocity-expectation, togetherness-solidarity, uncertainty-ambiguity, risk* and *development* were reached.

Conceptualization of marriage has been researched via marriage metaphors focusing on experiential meaning of marriage experiences. Within the scope of this research, the figurative meanings given by participants to the concepts of marriage were examined and it appeared that some metaphor categories developed by participants related to the meaning of marriage had *positive meaning*. *Positive categories* were named as *happiness, confidence, realism, productivity, effort-labor-struggle, reciprocity-expectations, togetherness-solidarity* and *development*. These categories emphasized that marriage is a mutual effort and labor requiring togetherness. It shows that mutual efforts to ensure adjustment bring people closer to each other. It appears that marriage is an institution that should be founded on realistic expectations. Conflict and being together is a reality and based on this reality it appears people's expectations varied according to experiences within marriage as seen through the mediator of metaphors. A study of Chinese women showed that Chinese women explained marriage with assessments linked to marriage experience like couples communication, marriage satisfaction, romantic linkages, couple partnership and relationship contracts (Chiu & Zhou, 2013; Quinn, 2005; Zhou, 2012). In the study conducted by Dunn (2004), which examines the wedding talks in Japanese wedding receptions, the metaphor themes have been reached, where marriage is a common product, a physical association and a journey. According to Ng (1993), in eastern cultures like Turkey, India, the Middle East, China and Japan, while the psychological definition of a healthy individual is explained, family and community factors are emphasized rather than individual elements. In these cultures, which are defined as *collectivist culture*, being a part of a family or society becomes more prominent compared to the concept of being an independent individual (Aycan & Kanungo, 2000). When considered in the context of marriage, it is seen that the themes such as being part of a socially important structure, creating this structure with common effort, being a whole and integrated are prominent in collectivist societies.

Some of the metaphor categories developed by participants related to the meaning of marriage contain *negative meanings*. Negative categories are *frustration-deprivation, uncertainty-ambiguity* and *risk.* It is considered that these metaphors were related to limitations of freedom brought about by the transition from individual life to living as a couple, differentiations in personal and social expectations and increased responsibilities and the uncertainty about whether the individual is ready for these changes or not. The social culture in which individuals live is structuring the behavior of individuals. In other words, the gender that individuals bring to their birth has different roles by the social structure (Powel & Greenkouse, 2010). These roles clearly manifest themselves in marriage and family life. In family life in Turkey, men are expected to be strong, gain control over family members and earn Money while women are expected to organize housework, undertake childcare and to regulate inter-family relations (Günay & Bener, 2011). This traditional perspective has begun to be shaken by the increase in women's educational level and economic empowerment, and women's demand for equality and division of labor in the marital relationship has increased (İmamoğlu, 1994; Fortin, 2005). It can be said that the transition conflict between this traditional perspective and the modern point of view leads to more negative perspective of women related to marriage.

In terms of the conceptual properties of the conceptual metaphor categories of *realism* and *productivity*, they emphasize accepting marriage for all its properties whether negative or positive and the necessity to define the returns from marriage. They are equivalent to the message "*Marriage should be accepted with all its good and bad properties and should be a way to feel productive*". The metaphor categories of *reciprocity-expectation, togetherness-solidarity, effort-labor-struggle* and *development* revealed concepts showing a person is strengthened by marriage and ensures the possibility of healthily

and confidently remaining upright through life. From these categories the message is "*We will develop and strengthen as long as we are together and can respond to each other*". The *happiness* and *confidence* metaphor categories are categories showing the emotional meaning of marriage. They emphasize the positive feelings created in the individual by the union.

According to findings showing how metaphor categories varied with gender, the *reciprocity-expectation* marriage metaphor category was chosen frequently in the single male group. This situation shows that males perceive marriage as *a mutual sharing relationship*. The *frustration-deprivation* and *uncertainty-ambiguity* metaphor categories were the most frequently chosen categories by the single female group. The *effort-labor-struggle* metaphor category was most frequently used by married women. This situation shows that female individuals who are married have higher levels of effort and linked to this, expectations. In line with the social gender roles for women, the responsibilities necessary within marriage are emphasized more linked to the perceptions of high expectations expected from them. Women may perceive this situation as frustration and uncertainty. In a study conducted on 575 married women by Günay and Bener (2011), it was found that women did not evaluate the basic social and economic responsibilities in the family in terms of gender. In another study by Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Taşkın and Eroğlu (2007), it was determined that men make evaluations according to traditional perspective on working life, social life, marriage and family life. It can be considered that women do not want to accept the traditional role as their socio-economic status strengthens and this situation brings about negative marriage conceptions.

In our culture, domestic tasks (child care, general housework, order etc.) are generally expected from women and women accepting these duties cause them to undertake the responsibility of marriage and to protect marriage / prevent problems. (Ersöz, 1999). The metaphor categories of *uncertainty-ambiguity* and *effort-labor-struggle* were identified as the most frequent marriage metaphor categories for male individuals. The findings from Günay and Bener's (2013) study show the positive attitudes related to marriage of women are significantly higher than for men. This study revealed that women used more negative metaphor categories related to marriage. A study of marital adjustment among men and women by Karadağ (2015) determined that the gender factor had no effect on marital adjustment. Zhou (2012) stated that female and male individuals used different conceptual metaphors to define marriage.

It was concluded that the *uncertainty-ambiguity* category was more frequently used in the male group of university and doctoral graduates, with *reciprocity-expectations* and *togetherness-solidarity* categories more frequently in the male group of master's graduates. *Frustration-deprivation* and *uncertainty-ambiguity* were the metaphor categories most chosen by females who are university and master's graduates. The research by Aktaş (2011) stated that as educational level increased, partners displayed more responsible behaviors related to marriage. On one hand this data and information is supported by the majority of married individuals who are university graduates in this research having negative perceptions. Evidence has revealed that the educational level and working situation of individuals affects marital adjustment. Marital adjustment does not show a proportional increase with the increase in educational level. The reason for this may be explained by individuals with lower educational levels having lower expectations, while individuals with high educational levels have more developed communications skills (Karadağ, 2015). Different findings reached lead to the consideration that educational levels alone are not effective on perceptions of individuals related to marriage and that other variables are the source of perceptions.

.

Türkçe Sürümü

Giriş

Evlilik, iki bireyin kalıcı bir romantik birliktelik için karşılıklı anlaşarak oluşturdukları, yasal ve kültürel temeli olan, aile kurmayı ve nesli devam ettirmeyi hedefleyen ve partnerlerin birbirlerine karşı çok çeşitli sorumluluklar üstlendikleri evrensel bir kurum olarak tanımlanmaktadır. (Bowen, 1965, akt. Nichols, 2013; Minuchin, 1974, akt. Nichols, 2013;). Evlilik, bireylerin belirli bir birlikteliği, toplumun koyduğu kurallar çerçevesinde gerçekleştirmek üzere tercih ettikleri bir yoldur. Evlilik, aile yaşam döngüsü içinde önemli bir yere sahiptir. Bireyin köken ailesinden kopup, yeni bir birlikteliğe ve yeni bir düzene geçiş sürecidir. Yaşama bir düzen getirmesi, cinsellik, üretkenlik, ait olma, çocuk sahibi olma gibi belirli yaşam hedeflerini gerçekleştirmeye imkân sağlaması açısından son derece önemlidir (Özabacı ve Erkan, 2014). Evlilik yaşantısı ile birlikte, bireylerin evliliğin anlamını sorgulamaya başladıkları ve kişilerin yaşadıkları beraberliğin niteliğine ve beklentilerine karşılık bulup bulmamalarına bağlı olarak evlilik anlam ifadeleri farklılaşabilmektedir. Evlilik konusu değişik boyutları ile uzun yıllardır çalışılan bir konudur. Evlilik uyumu, evlilik doyumu, evlilik anlamı gibi konular çeşitli araştırmalara temel oluşturmaktadır.

Partnerlerin birbirlerini iyi tanıdıkları, birbirlerinin fizyolojik, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını karşıladıkları, birbirlerinin farklılıklarına saygı gösterdikleri ve çeşitli konularda ortak paydada buluşabildikleri evlilikler sağlıklı evlilikler olarak tanımlanmaktadır. Sağlıksız evlilikler ise; eşlerin birbirlerini iyi tanımadıkları, farklılıkların hoşgörü ile karşılanmadığı ve uzlaşma ortamının olmadığı evlilikleri ifade etmektedir (Nazlı, 2014; Özabacı ve Erkan, 2014; Saxton, 1982; Yalçın ve Hamamcı, 2012). Minuchin (1974, akt. Nichols, 2013) sağlıklı çift olabilmenin en önemli iki yapısal gerekliliğini uyum sağlama ve sınırlar oluşturma olarak tanımlamıştır. Buna göre sağlıklı bir evlilikte yapısal alt sistemler olan *ebeveyn*, *eş* ve *kardeş* alt sistemleri işlevsel bir şekilde çalışmaktadır ve sınırlarını korumaktadır. Aile kuramcılarının öncülerinden olan Bowen (1965, akt. Nichols, 2013) ise sağlıklı evlilikleri, partnerlerin farklılaştıkları, kaygı düzeylerinin düşük oldukları ve partnerlerin köken aileleri ile dengeli duygusal bağlantı kurdukları evlilikler olarak tanımlamıştır.

Birkaç çalışmada (Clarkberg, Stolzenberg ve Waite, 1995; McGinnis, 2003), bir çiftin ilişkisinin istikrarı, evliliğin kavramsallaştırılmasıyla ilişkilendirilir; evlilik kavramı, evliliği nasıl anladığını, nasıl çalıştığına dair inançlarını ve bir evlilikte öngördükleri güçlükler veya cazibe merkezleri şeklinde tanımlanır. Mashiro'ya (1978) göre evliliğin kavramsallaştırmasında dört gelişme aşaması vardır. Bunlar; çocukların masallarda mutlu evlilikleri öğrenecekleri büyülü evre; sosyal olarak onaylanmış evlilik kavramları öğrenildiğinde idealleştirilen konvansiyonel aşama; kendini yansıtıcı bir evlilik tanımı elde edildiğinde kazanılan kişisel statik aşama ve karışıklık ve çatışmaların nihayetinde evliliğin kaçınılmaz yönleri olarak kabul edildiğinde ise doğrulama aşaması şeklindedir.

Evliliğe ilişkin zihinsel temsiller, bireylerin evlilik olgusuyla ilgili deneyimledikleri veya şahit oldukları yaşantılar doğrultusunda şekillenmektedir. Bireyler, evlilik olgusu ile ilgili yaşantılarını değerlendirmekte ve çeşitli yargılara varmaktadırlar. Yapılan değerlendirmelere göre, evlilik ilişkisinde, sonuçların beklentileri karşılama oranı ve ödenilen bedeller ile kazanılan ödüller ekseninde şekillenmektedir. Kişilerin kendi yaşantıları doğrultusunda oluşturdukları evlilik şemaları, evlilik olgusuna dair genellemeler yapmalarına neden olmaktadır (Hovardaoğlu ve Binici-Azizoğlu, 1996). Bu genellemeler, evlilik olgusu bağlamında, bireyin davranışlarına ve tercihlerine yön vermektedir. Hamamcı (2005) tarafından 182 evli birey üzerinde yürütülen çalışmada ilişkiye yönelik sahip olunan işlevsiz bilişsel inançların evlilikteki çatışmayla ve stresle yüksek düzeyde ilişkili olduğu ortaya konulmuştur. Benzer şekilde ilişkiye ve partnere yönelik sahip olunan bilişsel şemaların ilişki doyumu ile ilişkisini açıklayan çalışmalar yürütülmüştür (Chatav ve Whisman, 2009; Whisman ve Delinsky, 2002). Bu zihinsel şemaların ve aynı doğrultuda yapılan genellemelerin ortaya çıkarılması, bireyin mevcut veya muhtemel bir evlilik ilişkisindeki yaşayabileceği olası sorunlar ve güçlükler hakkında ipuçları verebilmektedir. Dolayısıyla

evlilik ve çift terapisi alanında çalışan uzmanlar bu genellemelerden faydalanabilmektedirler. İnsanların herhangi bir konuya, olguya dair algılarını belirmede sıklıkla kullanılan yöntemlerden biri de metafor (eğretileme) analizidir.

Metaforlar olayların işleyişi hakkında düşüncelerimizi yapılandıran yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardan biridir. ”Metaforun özü bir tür şeyi başka bir tür şeye göre anlamak ve tecrübe etmektir” (Lakoff ve Johnson, 2007). Lakoff ve Johnson (1980) metaforların yaygınlığını göstermişler ve kavramsallaştırma sistemlerinin doğada büyük ölçüde mecazi olduğunu iddia etmişlerdir (Lakoff, 1993; Lakoff ve Johnson, 1980). Metaforlar, somutlaşmış ya da önceki deneyimlerden analojiler kurarak kavramsallaştırmayı kolaylaştırabilir. Bilişsel ampirik çalışmalar; metaforun "bilişin önemli bir aracı" olduğunu kanıtlar (Bowdle ve Gentner, 2005; Mischler, 2013) .Metaforlar zihinsel modelleri başlatabilir ve düşünce ve davranışları etkileyebilirler (Gentner ve Gentner, 1983).

Zaltman (1996) metaforun bilinç ve bilinçdışı düşüncelerine farklı zihinsel modelleri ortaya çıkarmak için erişebileceğini ve bu nedenle metafor çıkarma tekniğini geliştirdiğini savunmuştur Zaltman'ın çalışmaları (1996, 1997, 2003), metaforun temel düşünce ve duyguyu nasıl ortaya çıkarabileceğini gösteren bazı ampirik çalışmalara ilham kaynağı olmuştur (Christensen ve Olson, 2002; Piercy ve Benson, 2005; Piercy vd., 2005). Metaforun altta yatan düşünce, duygu ve somut tecrübeleri ortaya koyabileceğini ve bunun da konuşma dilinde ifade edilmesinin kolay olmayacağını göstermektedir.

Metaforlar yoluyla gerçekleşen anlam iletişimi bireylerin duyusal deneyimleri (insanların gördüğü ve duyduğu şeyi) ve kavramsallaştırma sistemlerini (genel soyutlama) birleştirmeleri açısından benzersizdir (Lawley ve Tompkins, 2000). Dağlara tırmanmak ve bulmaca yapmak gibi ortak deneyimlere dayanarak, insanlar evlilikleri hakkında başkalarının iletmeye çalıştığı mesajı anlayabilir.

Metaforlar ve evlilik kavramları arasındaki etkileşimleri inceleyen alan yazın incelendiğinde çeşitli çalışmaların yürütüldüğü görülmektedir. Quinn (1987, 2005) ABD'deki evli çiftlerle röportaj yapmış ve anlatımlarında metaforları inceleyerek Amerikalıların evliliği nasıl anladıklarını araştırmıştır. Bu metaforlar, kalıcılığı, paylaşımı, karşılıklı yarar, uyumluluk, zorluk, çaba, başarı veya başarısızlık ve risk konularını ortaya koymuştur. Dunn (2004) üç Japon düğün resepsiyonundaki konuşmaların metafor analizini yaptığı çalışmasında üç evlilik kavramsal metaforu bulmuştur; “evlilik ortak bir yaratılıştır”, “fiziksel birlikteliktir”, “yolculuktur”. Su (2002) Tayvan'daki bir araştırmasın da söylem analizini kullanmıştır ve çoğu Tayvanlı evliliği "devam eden bir yolculuk", " kumar oynamak "," birleştirme " veya" iş "olarak kavramlaştırmıştır. Rosenblatt ve Li (2012) 5000'den fazla web sitesiyle bağlantılı olan internet arama motorlarının ilk sayfalık sonuçları üzerinden 19 popüler evlilik metaforundan yedi ana tema belirlemişlerdir. Örneğin, evlilik, insanların yalnızca eşlerinin uyumlu olup olmadığını kendilerinin keşfedeceği temayı ortaya koyan "bir çift ayakkabı", "bir otomobil" ve "bir yatak yorgan" dır şeklinde belirtilmiştir. Ümmet (2017) tarafından Türkiye’de 100 üniversite mezunu birey ile yapılan çalışmada, katılımcıların evlilik kavramına ilişkin 100 adet ve 47 farklı geçerli metafor ürettikleri görülmüştür. Metafor grupları; “yiyecek-içecek gibi tat veren bir olgu olarak evlilik”, “hayatı zorlayıcı bir olgu olarak evlilik”, “aydınlatıcı bir olgu olarak evlilik”, “üretkenlik sağlayan bir olgu olarak evlilik” ve “değişken bir olgu olarak evlilik” olarak isimlendirilmiştir. Baltacı (2015) tarafından Türkiye’de 122 evli çiftle yapılan çalışmada, evli bireylerin “aile” ve “evlilik” kavramlarına yönelik sahip oldukları metaforların belirlenmesi ve bu metaforların bağlanma stillerine göre değerlendirilmesi hedeflenmiştir. “Evlilik” kavramına yönelik 82 farklı metafor bildirilmiştir. Aynı çalışmada, bireylerin bağlanma stillerine göre farklı metaforları tercih ettikleri belirlenmiştir.

Bu araştırma sonuçlarından hareketle farklı cinsiyet, medeni duruma sahip bireyler ile farklı demografik özelliklere sahip kişilerin evlilik kavramına ilişkin anlam yüklemelerini araştırmanın önemli olduğu ihtiyacından yola çıkarak; Bu araştırmanın temel amacı evli, bekar ve boşanmış bireylerin evliliğin anlamına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesidir. Araştırmada bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır:

1. Araştırma kapsamında evli, bekâr, boşanmış ve nişanlı/sözlü bireylerin evlilik anlamı kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar nelerdir?

2. Araştırma kapsamındaki katılımcıların cinsiyet, eğitim ve medeni durum demografik değişkenlerine göre evliliğin anlamına ilişkin geliştirdikleri metaforlar nasıl farklılaşmaktadır?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan "olgu bilim" kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından belli bir bilgi birikiminin olduğu fakat derinlemesine ve çok yönlü bir farkındalığın olmadığı araştırma alanlarında olgu bilim kullanılmaktadırlar (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Olgu bilim deseninde, ilgili olgu ile ilgili yaşantılara sahip olan bireyler, bu yaşantılarını çeşitli kavramsal ifadelerle ve anlamlandırmalarla dışa vurmaktadırlar. Bu dışavurumlardan birisi de metafordur. Metaforlar, bireylerin bir olguya dair düşüncelerini başka bir mecazla anlatım biçimleridir. Collins ve Green'e (1990) göre metaforlar, özünde bireylerin duygu, anlayış, kavrayış ve düşüncelerinin anlaşılmasında kullanılabilmektedirler. Zihinsel Metafor Teorisi metaforu, bir zihinsel şemanın başka bir zihinsel şema üzerine yansıtılarak ve bu iki şema arasında ilişki kurularak açıklanması olarak tanımlamaktadır (Lakoff ve Johnson, 2007). Metaforlar bireyin bilişinin belli bir işleyiş biçiminden başka bir işleyiş biçimine kaymasını sağlayarak (Saban, 2008), soyut ve karmaşık olguları açıklamada bir düşünce biçimi oluşturabilmektedir (Morgan, 1998). Bu bağlamda düşünüldüğünde, soyut ve karmaşık bir kavram olan evliliğin metaforlar aracılığıyla incelenmesinin, evliliğin anlamını açıklamada daha işlevsel ve somut biliş örüntüleri oluşturacağı ileri sürülebilir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu Eskişehir ilinin merkez ilçelerinde ikamet eden, yaş ortalamaları 30.39 olan (20-59 yaş aralığında) 110 katılımcıdan oluşmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde nitel araştırma örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminde amaç, görece küçük bir çalışma grubunda, ilgili olgu ile ilgili deneyimlerini yansıtabilecek bireylerin maksimum çeşitliliğini sağlamaktır. Maksimum çeşitlilik örneklemesi yapılırken, incelenen fenomen hakkında en fazla ve çok yönlü bilgi edinmeye olanak sağlayacak etkenler belirlenmektedir ve katılımcılar bu etkenlere göre seçilmektedir (Neuman ve Robson, 2014). Bu araştırmada da evlilik fenomenini etkilediği düşünülen *cinsiyet*, *medeni durum* ve *eğitim düzeyi* değişkenleri belirlenmiş olup, farklı kategorilerde katılımcılar çalışmaya dâhil edilmeye çalışılmıştır.

Olgu bilimde, katılımcılar çalışmaya alınırken, dikkat edilmesi gereken en önemli kriterin *ilgili fenomene ilişkin deneyimlere sahip olmak* olduğu belirtilmektedir (Moustakas, 1994). Evlilik fenomeni psikolojik bağlamda düşünüldüğünde, her ne kadar evli olmasalar bile, bekâr ve nişanlı bireylerin köken ailelerindeki evliliğe ilişkin gözlemlerinin ve yakın çevrelerindeki deneyimlerinin evlilik fenomenine ilişkin bilişlerini şekillendirdiği söylenebilir. Bu doğrultuda bekâr ve nişanlı bireyler de araştırmaya dâhil edilmiştir. Çalışma grubuna ait demografik bilgiler Tablo 1.'de sunulmuştur.

Tablo 1.
Demografik Bilgiler

Değişkenler		**Sayı**	**%**
Cinsiyet	Erkek	44	40
	Kadın	66	60
	Toplam	110	100
Medeni durum	Bekâr	50	45
	Evli	53	48
	Boşanmış	5	5
	Nişanlı/sözlü	2	2
	Toplam	110	100
Öğrenim durumu	Ön lisans ve altı	10	9
	Lisans	48	44
	Yüksek lisans	31	28
	Doktora	19	17
	Toplam	108	98

Veri Toplama Araçları

Araştırmacılar tarafından oluşturulan ve iki kısımdan oluşan soru formu veri toplama sürecinde kullanılmıştır. İlk kısımda demografik bilgilere (cinsiyet, yaş, eğitim, meslek, medeni durum, vb.) ilişkin sorular bulunmaktadır. İkinci kısımda ise katılımcıların evlilik anlamı olgusuna ilişkin geliştirdikleri metaforları belirlemek için "*Evlilik …… gibidir, çünkü ……*." ifadesi bulunmaktadır. Katılımcılardan bu ifadeyi doldurmaları istenmiştir. Bu amaç doğrultusunda her katılımcıya sayfanın üstünde bu ifadenin yazılı olduğu boş bir kağıt verilmiştir ve onlardan bu ifadeyi kullanarak sadece tek bir metafor üzerinde yoğunlaşarak düşüncelerini dile getirmeleri istenmiştir. Katılımcılara kendi metafor imgelerini geliştirmek için 20 dakika gibi bir süre verilmiştir. Onlardan bu süre içinde evlilik anlamı olgusuna ilişkin anlık tepkilerini yazmaları talep edilmiştir. Bu yazılar araştırmanın temel veri kaynağı olarak değerlendirilmiştir.

Verilerin Analizi ve Çözümlenmesi

Katılımcılar alınan veriler aşağıdaki aşamalar (Saban, 2008; 2009) doğrultusunda metafor analizine alınmıştır;

Aşama 1 / İsimlendirme basamağı: Katılımcılar tarafından ifade edilen metaforlar alfabetik sıraya göre geçici olarak listelenmiştir. Herhangi bir metaforun tanımlanmadığı kâğıtlar bu aşamada ayrılmıştır.

Aşama 2 / Tasnif etme basamağı: Metaforlar, diğer metaforlarla olan benzerlikleri ve farklılıkları bakımından bir ayrışmaya tabi tutulmuştur. Bu ayrışmada, *metaforun konusu* ve *metaforun kaynağı* temel alınmıştır.

Aşama 3 / Yeniden organize etme ve derleme basamağı: 101 adet geçerli metafor listelenmiştir. Listelenen metaforlar kategorilere ayrılmak için tekrar analize tabi tutulmuştur.

Aşama 4 / Kategori geliştirme basamağı: Metaforların gruplandığı on bir kategori oluşturulmuştur. Kavramsal kategori altında yer alan metaforlar bir araya toplanmıştır. Oluşturulan kategoriler Tablo 2. de gösterilmiştir.

Tablo 2.
Metaforlar

Kategoriler	Dâhil edilen metaforlar	Açıklama (çünkü) / Kodlar	Meslek	Yaş
Mutluluk	Bal	*Bal çok tatlıdır, çok saf ve temizdir.* ***(Güzellik/hoşuna gitmek)***	Emekli (Evli, Erkek)	59
	Oyun	*Her gün yeni oyunlar oynuyoruz.* ***(Keyif almak/yenilik/hoşuna gitmek)***	Temizlik gör. (Evli, Kadın)	40
	Hızlı tren	Zaman çok hızlı geçiyor. Geç kalmadan zıpla sen de. ***(Keyif almak/güzel vakit geçirmek)***	Memur (Evli, Erkek)	43
	Dostluk	*Dost gibi anlaştığın zaman bağların kuvvetli olacağını düşünüyorum.* ***(Paylaşım/mutlu olmak)***	Öğretmen (Bekâr, Kadın)	33
	Puzzle yapmaya	*Tek başına da yapabilirsin ama iki kişi daha eğlenceli olur.* ***(Keyif almak/güzel vakit geçirmek)***	Akademisyen (Bekâr, Kadın)	27
	Romantik komedi	*Benim için çok eğlenceli.* ***(Eğlenmek)***	Belirtilmemiş (Evli, Kadın)	31
Güven	Deniz	*Bazen fırtına çıksa, rüzgâr olsa, deniz dalgalansa da denize baktığımda, kıyısında oturduğumda huzur ve mutluluk duyarım.* ***(Güven duymak/huzur duymak)***	Avukat (Evli, Kadın)	27
	Ladin ağacı	*Her daim yeşildir ve uzun ömürlüdür, dengeli ve sağlamdır.* ***(Sağlam ve güvenilir bir yapı olmak)***	Memur (Evli, Erkek)	36
	Dalda duran kuşlar	*O kuşlar uçup başka yerlere gidebilirler ama birbirlerine yaslanıp öylece orada duruyorlar.* ***(Karşılıklı güven duymak)***	Memur (Evli, Kadın)	44
	Su	*Su hayat kaynağıdır. Evlilik de su gibi olmazsa olmazımız, hayat kaynağımız.* ***(Dayanak notası olmak)***	Kantin görevlisi (Nişanlı, Kadın)	26
	Bina	*Sağlam temellerle inşa edildiğinde işlevselliğini korur.* ***(Sağlam ve güvenilir bir yapı olmak)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
Gerçekçilik	Arkadaşlık	*Evliliğin her ne kadar sosyal ve ekonomik yükümlülükleri olsa da, zamanla bu sorumluluklardan dolayı bunalsan da, arkadaş gibi yine zaman geçirip eğlenme*	Mühendis (Bekâr, Erkek)	23

		gibi olguları kaybetmemek gerekir. ***(Evlilikte karşılıklı iletişim kurmak)***		
	İki bütün elma	*Ayakları yere basan iki bireyin hayatını birleştirme ahdidir.* ***(Resmi bir birliktelik sözleşmesi)***	Psikolojik danışman (Bekâr, Kadın)	
	Hayat	*Bazen çok güzel mutlu eden şeyler, bazen de can sıkıcı insanı üzen şeyler olabilir. Ama en sonunda her şey zamanla unutulur. Mutlu günler, güzel anılar hatırlanır.* ***(Olumlu ve olumsuz deneyimler yaşamak)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	22
	Uzun ve engebeli bir yol	*Bu yolda karşıma çıkabilecek engel ve zorlukların farkındayım ve başa çıkabileceğime inanıyorum.* ***(Zorlukları kabullenmek)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	20
	Bir futbol takımı	*Evlilikte herkesin belirli bir görevi vardır.* ***(İşbölümü yapmak)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Erkek)	21
	İnsan	Sağlam bir iskelette özgür bir beyin ve seven bir kalp ***(Bütünlük)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
Üretkenlik	Tarla	*Bireylerin hem hayatı bebeklenir hem de var olmaları sağlanır.* ***(Yeni kuşaklar yaratmak)***	Akademisyen (Bekâr, Erkek)	26
	Ağaç	*Eşler kökler, aşk, sevgi gövdesi, meyveleri ise çocuklar.* ***(Yeni kuşaklar yaratmak)***	Memur (Evli, Erkek)	41
	Ağaç	*Kökleri sağlamsa uzun ömürlü olur.* ***(Süreklilik)***	Öğretmen (Evli, Erkek)	32
	Yapboz parçaları	*Farklı olan parçalar bir araya geldiğinde muazzam bir görüntü oluşturuyor.* ***(Yeni bir bütün oluşturmak)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Nar	*Narın içerisinde binlerce nar tanesi yatmaktadır.* ***(Yeni parçalar oluşturmak)***	Belirtilmemiş (Bekâr, Erkek)	22
Çaba-emek-mücadele	Sınav	*Emek verip, sabırla, hoşgörüyle evliliğini sürdürmeye çalışırsan başarılı olursun ve sınavı geçersin ancak emek vermez, öylece sürmesini beklersen başarılı olamazsın.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Gemi	*Batarsa hep beraber batarız.* ***(İşlevselliğini sürdürmek)***	Belirtilmemiş	36

Kapalı bir kutu	*İnsanlar zamanla birbirini anlayabiliyor, tanıyabiliyor. Evlilik bazen bir meyve gibi bazen çürük de çıkabiliyor.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	35
Bahçe	*Ortak çabayla ürün verir.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	29
Çiçek	*Özen gösterip, karşılıklı fedakârlık gösterip özveride bulunursan mutlu olursun, üzülmezsin. Ama fedakârlık göstermezsen üzülürsün.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Sekreter (Bekâr, Kadın)	24
Sandal	*Zaman zaman dışardan gelen etkilere rağmen ayakta kalmayı başarıp hedefe ulaşmaktır.* ***(İşlevselliğini sürdürmek)***	Avukat (Evli, Kadın)	28
Çiçek	*İhtiyacı olan ilgiyi, sevgiyi verdiğiniz sürece size en renkli çiçeklerini sunar. Aksi takdirde solar ve hayatın güzelliklerini görmenize engel olur. Emeğinizi ve kalbinizi ortaya koymanız gerekir.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	28
Gemi	*Kaptan köşkü ne kadar sorunsuz olursa, o geminin alamayacağı yoktur.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	29
Sakız	*Çiğnemesini bilirsen iyi ve faydalı, çiğnemesini bilmezsen can sıkıcı ve sinir bozucudur.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Memur (Evli, Kadın)	36
Ateşkes imzalayan devlet	*O andan itibaren taarruz biter ve rutin yaşantıya girersin.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Erkek)	21
Devlet	*Düzenli bir işleyiş içerisinde karşılıklı sevgi ve saygı içerisinde olması gerekir. Herkesin sorumluluğunu bilip buna uygun davranması gerekir.* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
Büyük okyanus	*Zor ama mutluluklarla dolu bir dünya* ***(Gereklilikleri yerine getirmek)***	Memur (Evli, Erkek)	43
Deniz	*Bezen hırçın, dalgalı, güçlü, soğuk, bazen ise uçsuz bucaksız sakinlikte ve mavilikte. Yani bazen içinizi titretirken, bazen içinizi sıcacık*	Üniversite öğrencisi	34

		yapabilir. ***(İşlevselliğini sürdürmek)***	(Evli, Kadın)	
Engellenmişlik-yoksunluk	Çember	*Evlilik de çember gibi içi boş. Ayrıca çemberin içine girdiğinizde çıkmaz zor oluyor.* ***(Sıkışmışlık)***	Akademisyen (Bekâr, Kadın)	33
	Lunaparktaki atlıkarınca	*İnsan bir yerlere gittiğini, havalara uçtuğunu zannediyor ama aslında olduğun yerde sayıyorsun.* ***(Beklentilerin karşılanmaması)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Açık cezaevi	*Sınırlar dâhilinde istediğini yapmakta özgürsün.* ***(Özgürlüğün kısıtlanması)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Elma şekeri	*Yıllar geçince sivri ucu gözüküyor.* ***(Beklentilerin karşılanmaması)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	49
	Uyuşturucu	*Önceleri heyecan, huzur, mutluluk içinde gibi ayakların yerden kesilir, sonraları dozu arttıkça sıkılır sağa sola saldırırsın. Tekrar dozu arttırırsın ama sonuç felakettir.* ***(Beklentilerin karşılanmaması)***	İşçi (Evli, Kadın)	44
	İş mahkemesi	*Bir türlü bana sıra gelmiyor.* ***(Bunalmışlık)***	Şoför (Evli, Erkek)	29
	Sigara	*İçtikçe mutlu ediyor ama hasta ediyor ve bitiyor.* ***(Bağımlılık)***	Avukat (Bekâr, Kadın)	27
	Esaret	*Birine bağlı olmak kişiyi anca köle yapar*. ***(Özgürlüğün kısıtlanması)***	Öğretmen (Bekâr, Kadın)	28
	Kalın bir kitap	*Çok sıkıcı.* ***(Beklentilerin karşılanmaması)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	30
	Bağımlılık	*İstesen de bırakamıyorsun.* ***(Bağımlılık)***	Öğretmen (Evli, Kadın)	34
	Zorunluluk	*İki insan 20 yıl aynı aşkla kalamaz.* ***(Beklentilerin karşılanmaması)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	22
	Hapis hayatı	*Fazla bağımlılık gerektiriyor.* ***(Bağımlılık)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Monoton bir hayat	Sürekli aynı insan ve aynı şeyler ***(Beklentilerin karşılanmaması)***	Üniversite öğrencisi	21

			(Bekâr, Kadın)	
	Sigara	Başlangıçta farklı ve güzelken, sonrasında fiziksel ve psikolojik bağımlılık. ***(Bağımlılık)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	22
Karşılıklılık-beklenti	Mutualizm	*İki taraf da fayda sağlar. Bu ortak fayda sağlama süreci bittiğinde ise evlilik de biter.* ***(Karşılıklı faydacılık)***	Akademisyen (Bekâr, Erkek)	31
	Köprü	*Köprüyü sağlam yapan ayaklarıdır. Evliliği de ayakta tutan kişilerin kendisi ve o evlilikte yapılması gereken şeyleri yapmaktır. Eğer yapılmazsa o köprü yıkılır.* ***(Karşılıklı görev bilinci)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	23
	Para	*Varlığı ayrı dert, yokluğu ayrı dert.* ***(Karşılıklı beklenti)***	Akademisyen (Bekâr, Erkek)	28
	Film izlemek	*Film sardıysa sonuna kadar izlerim.* ***(Karşılıklı ilgi)***	Avukat (Evli, Kadın)	27
	Dans	*Biri ileri adım atarken diğeri geri adım atabilmeli.* ***(Karşılıklı uyum)***	Öğretmen (Evli, Erkek)	26
	Köprü	*Aynı dünyada, farklı bir yolda ama aynı istikamette bir geçişi ifade ediyor.* ***(Karşılıklı uzlaşı)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Erkek)	22
	Tahterevalli	*İki uçta oturaklar vardır, ortada da denge merkezi. O denge merkezini koruduğunuz sürece evlilikte işler yolunda gider.* ***(Karşılıklı uzlaşı)***	Memur (Evli, Kadın)	45
	Futbolcunun sözleşme imzalaması	*Karşılıklı yükümlülükleri yerine getirmek gerekir.* ***(Karşılıklı görev bilinci)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Erkek)	22
	Kayık	*Üç günlük dünyada, karşıya geçerken sevdiğimiz birisiyle aynı kayığa bineriz.* ***(Karşılıklı denge)***	Psikolojik danışman (Evli, Erkek)	37
Birliktelik-dayanışma	Ekip çalışması	*Hedefler ortak olmalıdır. Aynı amaca hizmet etmek üzere kurulmalıdır. Taraflar karşılıklı emek harcamalıdır.* ***(İşbirliği)***	Avukat (Bekâr, Kadın)	23
	Karavan	*Eşinle karavan gibi her yerde birliktesindir. Hiçbir zaman tam anlamıyla ev olmasan da bir arada hep en güzel evsindir.*	Avukat (Bekâr, Kadın)	26

		(Beraberlik)		
	Bir elmanın iki yarısı	*Benzerlikle anlaşmayı gerektirir.* ***(Bütünsellik)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	29
	Paylaşma	*Bireysel hayatın yaşanmışlıklarının birlikte yaşanmaya devam edeceği bir süreçtir.* ***(Beraberlik)***	Memur (Boşanmış,Kadın)	48
	İki kümenin kesiştiği nokta	*Ortak değer ve paydaların, sevgi, saygı ve sadakat çerçevesinde yaşanmasıdır*. ***(Ortaklık)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	38
	Basketbol	*İşbirliği varsa bazı şeyleri artık sözsüz de olsa anlarsın.* ***(İşbirliği)***	Psikolojik danışman (Evli, Kadın)	36
	Puzzle	Parçalardan biri yoksa hep eksik. ***(Bütünsellik)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	34
	Ağaç	*Evlilikle birlikte insan gelişir ve büyür. Köklerini toprağa salar ve çoğalır, meyve verir. Zaman zaman evlilikte geçirilen zor zamanlar ise sonbahardaki ağaçların yaprak dökmesine benzer ancak problemler çözüldüğünde yeniden bahar gelir.* ***(İşbirliği)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Sonsuz bir hayat arkadaşlığı	*İki dünyada birlikte olmak mümkün* ***(Beraberlik)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Yolculuk	Önce refik, sonra tarik ***(İşbirliği)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	34
Bilinmezlik-belirsizlik	Issız bir ada	*Çiftler evlenmeden önce aslında yalnızlar ve aynı anda ıssız bir adaya düşüyorlar. Ona yaşam ve anlam katmak onların elinde. Adayı keşfetmeye başladıktan sonra koşulları ona uygun hale getiriyorlar.* ***(Bilinmezlik)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	34
	Davul	*Uzaktan sesi hoş geliyor fakat yaşamak, içinde olmak belirsiz.* ***(Belirsizlik)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Bilinmezlik anahtarı	*Anahtarı çevirince karşımıza ne çıkacağını bilmeyiz.* ***(Bilinmezlik)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	21
	Amel	*Niyetin ile netice alınacak bir amel kapısıdır.* ***(Bilinmezlik)***	Öğretmen (Evli, Erkek)	34
	Kör kuyu	*İnsanlar evlenince değişebileceğinden, karşımıza ne çıkacak, ne yaşayacağız bilmeden gözümüz kapalı gidiyoruz.*	Ev hanımı (Boşanmış,Kadın)	38

	(Bilinmezlik)		
	Mutlu olmak amacın olursa mutluluğunu kimse bozamaz. Mutsuz olmak ve ağlamak için o masaya oturduysan ne yaparsan yap mutlu olamazsın.	Avukat (Evli, Erkek)	31
Rakı masası	***(Bilinmezlik)***		
	Her gün yeni bir sayfa açıp bir şeyler okuyoruz.	Doktor (Evli, Erkek)	30
Kitap okumak	***(Bilinmezlik)***		
	Her zaman aynı rakamları görmene rağmen farklı anlar yaşarsın.	Hemşire (Evli, Kadın)	30
Saat	***(Belirsizlik)***		
	Biraz çalkantılı, biraz durgun.	Bankacı (Evli, Kadın)	28
Okyanus	***(Belirsizlik)***		
	Ne kadar derin olduğunu ya da kuyudan çekilecek kovadan ne çıkacağı bilinmiyor.	Akademisyen (Bekâr, Kadın)	28
Dipsiz kuyu	***(Bilinmezlik)***		
	Soncunda ne çıkacağı her zaman tahmin edilemiyor.	Akademisyen (Bekâr, Kadın)	27
Zar	***(Bilinmezlik)***		
	Taraflar bazen su verir bazen güneş. Çevresel faktörler toprak da olabilir. Bir rüzgâr, fırtına ağacı etkileyebilir.	Memur (Bekâr, Kadın)	29
Ağaç	***(Belirsizlik)***		
	Neyle karşılaşacağınız belli olmaz.	Öğretmen (Bekâr, Erkek)	37
Uzun bir yol	***(Belirsizlik)***		
	Bazen seviyor çıkıyor, bazen sevmiyor.	Öğretmen (Evli, Erkek)	32
Papatya	***(Bilinmezlik)***		
	Belirsizlik sürecidir.	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Erkek)	21
Anlamsızlık	***(Belirsizlik)***		
	İyi karar olursa mutlu mesut olursun. Kötü karar olursa hüsrana uğrarsın, ömür boyu pişmanlık duyarsın.	Memur (Evli, Erkek)	45
Karar verme	***(Belirsizlik)***		
	Benim için bir anlam ifade etmiyor.	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	23
Hiçbir şey	***(Belirsizlik)***		
	Kimi zaman tekdüze ve durgun bir hayat devam ederken, denizin dalgalandığı, kimi şeylerin değiştiği, gel-gitlerle ilişkinin yorulduğu zamanlar da vardır.	Akademisyen (Evli, Kadın)	28
Deniz			

		(Belirsizlik)		
	Uzak gelecek	*Şu anda aklımda evliliğe dair bir düşünce ve girişim yok.* ***(Belirsizlik)***	Üniversite öğrencisi (Bekâr, Kadın)	22
Risk	Kumar	*Ya kazanırsınız ya kaybedersiniz.* ***(Risk)***	Memur (Boşanmış,Kadın)	38
	Sabunlu zemin	*Ülkemizde evlilik çok kaygan bir zeminde yaşanıyor.* ***(Değişkenlik)***	Akademisyen (Boşanmış,Erkek)	40
	İkinci el araba alım satımı	*Siz ne kadar işin ehli olursanız olun veya bazı şeylere ne kadar dikkat ederseniz edin işin içine birçok sürpriz, kontrol dışı değişken girebilir.* ***(Öngörülemezlik)***	Akademisyen (Boşanmış,Erkek)	36
	Karpuz	*Dışı güzel olsa da içi beklediğin gibi çıkmayabilir.* ***(Öngörülemezlik)***	Akademisyen (Bekâr, Erkek)	28
	Gül	*Dikeni sizi yaralayabilir, kokusu sizi cezbedebilir.* ***(Öngörülemezlik)***	Öğretmen (Nişanlı, Erkek)	37
	Kavun	*Kavunu seçerken koklayıp alırsın, tadını da kokusu gibi güzel sanırsın. Şanslıysan tadı da kokusu gibi güzel çıkar ya da tatsızdır ama yersin.* ***(Öngörülemezlik)***	Memur (Evli, Kadın)	35
	Bisiklet	*İnişli, çıkışlı.* ***(Değişkenlik)***	Psikolojik danışman (Evli, Kadın)	31
Gelişim	Yeni açan bir karanfil	*Sevgi, ilgi ve bakımla büyüyüp kendisine karanfil gibi güzel anlamlar yükleyebilir.* ***(Olgunlaşma)***	Psikolojik danışman (Bekâr, Erkek)	28
	Ağaç	*İyi bakarsan büyür gelişir ama kötü bakarsan çürür, yok olur*. ***(Olgunlaşma)***	Akademisyen (Evli, Erkek)	32
	Yeniden doğma	*Asıl hayat ondan sonra başlıyor acısıyla tatlısıyla.* ***(Olgunlaşma)***	Memur (Evli, Erkek)	50
	Çocuk	*Gelişim aşamaları var ve durağan değil.* ***(Büyüme)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	34
	Hayat yolundaki basamaklar	*Her bir yılda daha da olgunlaşıyorsun.* ***(Olgunlaşma)***	Akademisyen (Evli, Kadın)	32

	Yıllandıkça oturuyor ve güzelleşiyoruz ama doğru üzüm ile yapılırsa.	Belirtilmemiş (Bekâr, Kadın)	28
Bir fıçı şarap	***(Olgunlaşma)***		
	Sürekli bir şeyler öğreniyorsun.	Üniversite öğrencisi	21
Okul	***(Öğrenme)***	(Bekâr, Kadın)	

Aşama 5 / Geçerlik ve güvenirliği sağlama basamağı: Yapılan bu nitel veri analizinde geçerliğin sağlanması için metaforların ilgili oldukları kategorilere alınma sebepleri açık ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın güvenirliğini sağlamak için ise araştırmacılar tarafından oluşturulan kodlar ve bu kodlar doğrultusunda yapılandırılan on bir kategori ve içerdikleri metaforlar psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanında doktora eğitimlerini tamamlamış ve akademisyen olarak çalışan üç alan uzmanının görüşüne sunulmuştur ve uzmanların değerlendirmeleri alınmıştır. Daha sonra kodlar arası güvenirlik analizi yapılmıştır. Bunun için Miles ve Huberman'ın (2015) güvenirlik formülü kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda kodlar arası güvenirlik katsayısı 0.72 olarak bulunmuştur. Bu güvenirlik katsayısı şu şekilde hesaplanmıştır;

- Üç alan uzmanına, belirtilen metafor kodlarının, belirtilen kategoriler altında sınıflanmalarına *katılıp katılmadıkları* sorulmuştur. Üç alan uzmanından birinin katılmaması olumsuz değerlendirme için yeterli bulunmuştur.
- Bu doğrultuda 28 olumsuz kod-kategori değerlendirmesi belirlenmiştir.
- Güvenirlik formülüne göre, 101 geçerli metafordan 28'i olumsuz değerlendirilmiş olup, (101-28)/101 formülü doğrultusunda güvenirlik katsayısı. 72 olarak bulunmuştur.

Aşama 6 / Nicel veri analizi için verilerin SPSS paket programına aktarılması: Toplam 101 adet metaforun tamamlanmasından ve bu metaforların oluşturduğu 11 adet kavramsal kategorinin geliştirilmesinden sonra bütün veriler SPSS istatistik programına aktarılmış ve betimsel istatistiksel yürütülmüştür. 110 katılımcının ölçülen tüm demografik bilgileri ve her bir katılımcı için evliliği benzettiği metaforun ait olduğu kategori, kategorilere birer sayı atayarak, SPSS programına aktarılmıştır.

Aşama 7 / Verilerin analizi basamağı: Verilerin analizinde öncelikle medeni durum ve cinsiyet beraber incelenerek gruplara göre (bekar erkek, evli kadın, boşanmış erkek vb.) en sık görülen metafor kategorileri belirlenmiştir. Bu noktada betimleyici istatistiki analiz yürütülmüştür. Daha sonra öğrenim durumu ve cinsiyet birlikte incelenmiş ve yine benzer gruplar oluşturularak (üniversite mezunu erkek, lise mezunu kadın, doktora mezunu kadın vb.) bu gruplardaki en sık görülen evlilik metaforları ortaya çıkarılmıştır. Bu aşamada da betimleyici istatistik kullanılmıştır.

Bulgular

Kategoriler Doğrultusunda Temaların Oluşturulması

11 kategori, anlamsal olarak ve içerdikleri kodlar doğrultusunda üç tema altında sınıflandırılmıştır. Bu temalar; *mutluluk, birliktelik/dayanışma* ve *kaygı/endişe* olarak belirlenmiştir. Bu temalar ve içerdikleri kategoriler Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3.

Temalar ve Metafor Kategorileri

Temalar	Metafor Kategorileri
MUTLULUK	Mutluluk
	Güven
	Gelişim
BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	Üretkenlik
	Gerçekçilik
	Çaba/emek/mücadele
	Karşılıklılık/beklenti
	Birliktelik/dayanışma
KAYGI/ENDİŞE	Engellenmişlik/yoksunluk
	Bilinmezlik/belirsizlik
	Risk

Medeni Durum ve Cinsiyete Göre Evlilik Metaforları

Medeni durum ve cinsiyete göre evlilik metaforları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.

Cinsiyet ve Medeni Duruma Göre Metafor Kategorileri ve Temaları

Medeni durum / Cinsiyet	Metafor Grupları	f	%
Bekâr erkek (Kategoriler)	Gerçekçilik	2	14
	Üretkenlik	2	14
	Çaba-emek-mücadele	1	7
	Karşılıklılık-beklenti	4	30
	Bilinmezlik-belirsizlik	2	14
	Risk	2	14
	Gelişim	1	7
	Toplam	14	100
Bekâr erkek (Temalar)	MUTLULUK	1	7
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	*9*	*64*
	KAYGI/ENDİŞE	4	29
	Toplam	14	100
Bekâr kadın (Kategoriler)	Mutluluk	2	6
	Güven	1	3
	Gerçekçilik	5	15
	Üretkenlik	2	5
	Çaba-emek-mücadele	2	5
	Engellenmişlik-yoksunluk	9	25
	Karşılıklılık-beklenti	1	3
	Birliktelik-dayanışma	3	8
	Bilinmezlik-belirsizlik	7	20
	Gelişim	2	5
	Toplam	34	95
Bekâr kadın (Temalar)	MUTLULUK	5	14

	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	13	36
	KAYGI/ENDİŞE	*16*	*45*
	Toplam	34	95
Evli erkek (Kategoriler)	Mutluluk	2	7
	Güven	1	4
	Üretkenlik	1	4
	Çaba-emek-mücadele	4	14
	Engellenmişlik-yoksunluk	2	7
	Karşılıklılık-beklenti	2	7
	Birliktelik-dayanışma	3	11
	Bilinmezlik-belirsizlik	7	25
	Gelişim	2	7
	Toplam	24	86
Evli erkek (Temalar)	MUTLULUK	5	18
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	10	36
	KAYGI/ENDİŞE	9	32
	Toplam	24	86
Evli kadın (Kategoriler)	Mutluluk	2	8
	Güven	2	8
	Çaba-emek-mücadele	5	20
	Engellenmişlik-yoksunluk	3	12
	Karşılıklılık-beklenti	2	8
	Birliktelik-dayanışma	3	12
	Bilinmezlik-belirsizlik	3	12
	Risk	2	8
	Gelişim	2	8
	Toplam	24	96
Evli kadın (Temalar)	MUTLULUK	6	24
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	*10*	*40*
	KAYGI/ENDİŞE	8	32
	Toplam	24	96
Boşanmış erkek ve kadın (Kategoriler)	Risk	2	40
	Birliktelik-dayanışma	1	20
	Bilinmezlik-belirsizlik	1	20
	Toplam	4	80
Boşanmış erkek ve kadın (Temalar)	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	1	20
	KAYGI/ENDİŞE	*3*	*60*
	Toplam	4	80
Nişanlı/sözlü erkek ve kadın (Kategoriler)	Risk	1	50
	Güven	1	50
	Toplam	1	100
Nişanlı/sözlü erkek ve kadın (Temalar)	MUTLULUK	1	50
	KAYGI/ENDİŞE	1	50
	Toplam	2	100

14 bireyden oluşan bekar erkek grubu incelendiğinde en sık görülen evlilik metafor kategorisi *karşılıklılık/beklenti* (f=4, %30) olarak belirlenmiştir. 36 bireyden oluşan bekâr kadın grubuna bakıldığında ise en sık görülen kategorilerin *engellenmişlik/yoksunluk* (f=9, %25) ve *bilinmezlik/belirsizlik* (f=7, %20) kategorileri oldukları görülmüştür.

Evli 28 erkek birey arasındaki en sık görülen evlilik metafor kategorileri *bilinmezlik/belirsizlik* (f=7, %25) ve *çaba/emek/mücadele* (f=4, %14) olarak saptanmıştır. Evli 25 kadın arasında ise *çaba/emek/mücadele* (f=5, %20) metafor kategorisi daha sık olarak belirtilmiştir.

Boşanan bir erkek birey evliliği *risk* kategorisiyle betimlemiştir. Boşanan dört kadından birisi *birliktelik/dayanışma*, birisi *bilinmezlik/belirsizlik* ve diğeri ise *risk* metafor kategorisiyle evliliği betimlerken bir kadın katılımcı soruya cevap vermemiştir.

Bir nişanlı/sözlü erkek evliliği *risk* metafor grubuyla açıklarken, aynı şekilde nişanlı/sözlü grubunda bulunan bir kadın evliliği *güven* metafor grubuna giren bir metafor ile betimlemiştir.

Öğrenim Durumu ve Cinsiyete Göre Evlilik Metaforları

Öğrenim Durumu ve cinsiyete göre evlilik metaforları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5.

Cinsiyet ve Öğrenim Durumuna Göre Metafor Kategorileri ve Temaları

Öğrenim durumu / Cinsiyet	**Metafor Grupları**	**f**	**%**
Lise ve altı mezunu kadın ve erkek (Kategoriler)	*Mutluluk*	*3*	*50*
	Gelişim	1	17
	Bilinmezlik-belirsizlik	1	17
	Engellenmişlik-yoksunluk	1	17
	Toplam	6	100
Lise ve altı mezunu kadın ve erkek (Temalar)	*MUTLULUK*	*4*	*67*
	KAYGI/ENDİŞE	2	23
	Toplam	6	100
Üniversite mezunu erkek (Kategoriler)	Gerçekçilik	2	14
	Üretkenlik	1	7
	Çaba-emek-mücadele	3	22
	Karşılıklılık-beklenti	2	14
	Bilinmezlik-belirsizlik	*4*	*29*
	Risk	1	7
	Toplam	13	93
Üniversite mezunu erkek (Temalar)	*BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA*	*8*	*57*
	KAYGI/ENDİŞE	5	36
	Toplam	13	93
Yüksek lisans mezunu erkek (Kategoriler)	Mutluluk	1	7
	Güven	1	7
	Üretkenlik	1	7
	Çaba-emek-mücadele	1	7
	Karşılıklılık-beklenti	*3*	*22*
	Birliktelik-dayanışma	*3*	*22*
	Bilinmezlik-belirsizlik	2	14
	Risk	1	7
	Toplam	13	93
Yüksek lisans mezunu erkek (Temalar)	MUTLULUK	2	14
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	*8*	*57*
	KAYGI/ENDİŞE	3	22
	Toplam	13	93
Doktora mezunu erkek (Kategoriler)	Üretkenlik	1	9
	Çaba-emek-mücadele	1	9

	Engellenmişlik-yoksunluk	1	9
	Karşılıklılık-beklenti	1	9
	Bilinmezlik-belirsizlik	*2*	*18*
	Risk	*2*	*18*
	Gelişim	*2*	*18*
	Toplam	10	91
Doktora mezunu erkek (Temalar)	MUTLULUK	2	18
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	3	27
	KAYGI/ENDİŞE	*5*	*46*
	Toplam	10	91
Ön lisans mezunu kadın (Kategoriler)	Çaba-emek-mücadele	1	33
	Karşılıklılık-beklenti	1	33
	Toplam	2	67
Ön lisans mezunu kadın (Temalar)	*BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA*	*2*	*67*
	Toplam	2	67
Üniversite mezunu kadın (Kategoriler)	Güven	3	8
	Gerçekçilik	4	12
	Üretkenlik	2	6
	Çaba-emek-mücadele	3	8
	Engellenmişlik-yoksunluk	*7*	*21*
	Karşılıklılık-beklenti	2	6
	Birliktelik-dayanışma	3	9
	Bilinmezlik-belirsizlik	*7*	*21*
	Risk	1	3
	Gelişim	2	6
	Toplam	34	100
Üniversite mezunu kadın (Temalar)	MUTLULUK	5	15
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	14	42
	KAYGI/ENDİŞE	*15*	*43*
	Toplam	34	100
Yüksek lisans mezunu kadın (Kategoriler)	Mutluluk	2	12
	Güven	1	6
	Gerçekçilik	1	6
	Çaba-emek-mücadele	2	12
	Engellenmişlik-yoksunluk	*3*	*17*
	Birliktelik-dayanışma	2	12
	Bilinmezlik-belirsizlik	1	6
	Risk	1	6
	Gelişim	1	6
	Toplam	14	83
Yüksek lisans mezunu kadın (Temalar)	MUTLULUK	4	25
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	*5*	*29*
	KAYGI/ENDİŞE	*5*	*29*
	Toplam	14	83
Doktora mezunu kadın (Kategoriler)	Çaba/emek/mücadele	1	13
	Engellenmişlik-yoksunluk	1	13
	Birliktelik-dayanışma	*2*	*25*
	Bilinmezlik-belirsizlik	*2*	*25*
	Risk	1	13
	Gelişim	1	13
	Toplam	8	100
Doktora mezunu kadın (Temalar)	MUTLULUK	1	13
	BİRLİKTELİK/DAYANIŞMA	3	37
	KAYGI/ENDİŞE	*4*	*50*
	Toplam	8	100

Altı bireyden oluşan *lise ve altı mezunu* grubunda en sık görülen metafor kategorisi *mutluluk* (f=3, %50) olarak bulunmuştur.

On dört bireyden oluşan lisans mezunu erkek grubunda en sık görülen evlilik metafor kategorisi *bilinmezlik/belirsizlik* (f=4, %29) olarak belirlenmiştir. On dört bireyden oluşan yüksek lisans mezunu erkek grubunda en sık görülen evlilik metafor kategorileri *karşılıklılık/beklenti* (f=3, %22) ve *birliktelik/dayanışma* (f=3, %22) olarak bulunmuştur. Bilinmezlik/belirsizlik (f=2, %18), risk (f=2, %18) ve gelişim (f=2, %18) metafor kategorilerinin doktora mezunu erkekler arasında daha sık görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Üniversite mezunu otuz dört kadın arasında en sık görülen evlilik metafor grupları *engellenmişlik/yoksunluk* (f=7, %21) ve *bilinmezlik/belirsizlik* (f=7, %21) olarak tespit edilmiştir. Yüksek lisans mezunu on yedi kadın birey arasında *engellenmişlik/yoksunluk* (f=3, %17) evlilik metafor kategorisinin daha sık görüldüğü, doktora mezunu sekiz kadın birey arasında ise *birliktelik/dayanışma* (f=2, %25) ve *bilinmezlik/belirsizlik* (f=2, %25) kategorilerinin daha sık oldukları bulgusuna ulaşılmıştır.

Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmanın amacı evli, bekar, nişanlı ve boşanmış bireylerin evliliğin anlamına ilişkin algılarının metafor analizi yöntemi ile incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda evli, bekar, nişanlı ve boşanmış toplam 110 bireyin evlilik anlamına ilişkin algıları metafor analizi yöntemi ile incelenmiş olup; *mutluluk, güven, gerçekçilik, üretkenlik, çaba-emek-mücadele, engellenmişlik-yoksunluk, karşılıklılık-beklenti, birliktelik-dayanışma, bilinmezlik-belirsizlik, risk* ve *gelişim* olarak isimlendirilen 11 metafor kategorisine ulaşılmıştır.

Evlilik kavramsallaştırması, evlilik yaşantılarının deneyimsel anlamlarına odaklanılarak, evlilik mecazları yoluyla araştırılmıştır. Bu araştırma kapsamında, katılımcıların evlilik kavramına yönelik mecazi anlam yüklemelerine bakılmış ve katılımcıların evliliğin anlamına ilişkin geliştirmiş oldukları bazı metafor kategorilerinin *pozitif anlamlar* içerdiği görülmüştür. Pozitif kategoriler; *mutluluk, güven, gerçekçilik, üretkenlik, çaba-emek-mücadele, karşılıklılık-beklenti, birliktelik-dayanışma* ve *gelişim* olarak adlandırılmıştır. Bu kategoriler, evlilikte karşılıklı bir çabalamayı ve beraberlik için gösterilmesi gereken emeği vurgulamaktadır. Çatışmanın ve bir arada olmanın bir gerçek olduğu ve bu gerçekten yola çıkarak kişilerin beklentilerinin evlilik içi deneyimlere göre değiştiği metaforlar aracılığıyla görülmektedir. Çinli kadınlarla yapılan bir çalışmada, Çinli kadınların evliliği; çift iletişimi, evlilik doyumu, romantik bağlanma, çiftin ortaklığı ve ilişki sözleşmesi gibi evlilik deneyimlerine bağlı değerlendirmelerle açıkladıkları görülmüştür (Chiu ve Zhou, 2013; Quinn, 2005; Zhou, 2012). Japon düğün resepsiyonlarında yapılan düğün konuşmalarının incelendiği Dunn (2004) tarafından yürütülen çalışmada, evliliğin ortak bir ürün olduğu, fiziksel bir birliktelik olduğu ve bir yolculuk olduğu metafor temalarına ulaşılmıştır. Ng'ye (1993) göre Türkiye'nin de içinde bulunduğu Hindistan, Orta Doğu, Çin ve Japonya gibi doğu kültürlerinde psikolojik olarak sağlıklı bireyin tanımı yapılırken bireysel unsurlardan ziyade aile ve toplum etmenleri üzerinde durulmaktadır. Kolektivist kültür olarak tanımlanan bu kültürlerde bağımsız bir birey olmak kavramı ile kıyaslandığında bir ailenin veya toplumun parçası olmak kavramları daha fazla ön plana çıkmaktadır (Aycan ve Kanungo, 2000). Evlilik bağlamında düşünüldüğünde, toplumsal olarak önem verilen bir yapının parçası olmak, bu yapıyı ortak çabayla oluşturmak, bir olmak ve bütünleşmek gibi temaların kolektivist toplumlarda öne çıktığı görülmektedir.

Katılımcıların evliliğin anlamına ilişkin geliştirmiş oldukları metafor kategorilerinin bazıları *olumsuz anlamlar* içermektedir. Olumsuz kategoriler; *engellenmişlik-yoksunluk, bilinmezlik-belirsizlik* ve *risktir*. Bireysel yaşamdan ikili yaşama geçişin getirdiği özgürlükle ilişkili sınırlamalar, kişisel ve sosyal beklentilerin değişmesi ve sorumlulukların artması durumları ve bireylerin buna hazır olup olmadıkları konusundaki bilinmezliklerin bu metaforları ortaya çıkardığı düşünülebilir. Bireylerin içinde bulundukları toplumsal kültür bireylerin davranışlarını yapılandırmaktadır. Diğer bir ifade ile bireylerin doğuştan getirdikleri cinsiyetlerine toplumsal yapı tarafından çeşitli roller yüklenmektedir (Powel ve Greenkouse, 2010). Bu roller kendisini açık bir biçimde evlilik ve aile yaşantısında göstermektedir. Türkiye'deki aile yaşantısında, erkeklerden güçlü olmaları, evi geçindirmeleri ve aile bireyleri üzerinde kontrol sağlamaları

beklenirken, kadınlardan ev işlerini organize etmeleri, çocuk bakımını üstlenmeleri ve aile içi ilişkileri düzenlemeleri beklenmektedir (Günay ve Bener, 2011). Bu geleneksel bakış açısı, kadının eğitim düzeyinin artması ve ekonomik olarak güçlenmesiyle sarsılmaya başlamıştır ve kadınların evlilik ilişkisinde eşitliğe ve iş bölümüne olan talebi artmıştır (İmamoğlu, 1994; Fortin, 2005). Bu geleneksel bakış açısı ile modern bakış açısı arasındaki geçiş çatışmasının, kadın bireylerde, evliliğe yönelik daha fazla olumsuz yüklemelere neden oldukları söylenebilir.

Kavramsal metafor kategorileri olarak *gerçekçilik* ve *üretkenlik*, evliliği, olumlu ve olumsuz bütün özellikleri ile kabul etmeyi ve evliliğin getirilerini tanımlamak adına yapılması gerekenleri vurgulamaktadır. "*Evlilik, iyi ve kötü bütün özellikleri ile kabul edilmeli ve ürettiğini hissettiğin bir yol olmalı*." mesajı ile eşleştirilebilir. *Karşılıklılık-beklenti, birliktelik-dayanışma, çaba-emek-mücadele* ve *gelişim* metafor kategorileri evlilikte kişiyi güçlendiren ve yaşam içinde sağlıkla ve güvenle ayakta durmasına olanak sağlayan kavramlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kategorilerden "*Birlikte olduğumuz ve birbirimize karşılık verebildiğimiz sürece gelişip güçlenebiliriz.*" mesajı çıkarılabilir. *Mutluluk* ve *güven* metafor kategorileri ise evliliğe duygusal anlamların yüklendiği kategorilerdir. Birlikteliğin bireyde yarattığı olumlu duyguları vurgulamaktadırlar.

Metafor kategorilerinin cinsiyete göre nasıl şekillendiklerini gösteren bulgulara göre ise; *Karşılıklılık/beklenti* metafor kategorisi, bekar erkek gurubunda en sık olarak seçilmiştir. Bu durum erkeklerin karşılıklı paylaşıma açık olarak evliliği algıladıklarını gösterebilir. *Engellenmişlik/yoksunluk* ve *bilinmezlik/belirsizlik* metafor kategorisi bekâr kadın grubu tarafından en sık seçilen kategoridir. *Çaba/emek/mücadele* metafor kategorisi evli kadınlar arasında daha sık olarak belirtilmiştir. Bu durum evli kadın bireylerin çabalama düzeyinin ve buna bağlı olarak beklentilerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Kadınların toplumsal cinsiyet rolleri doğrultusunda kendilerinden beklentilerin yüksek olduğu algısına bağlı olarak evlilik içinde almaları gereken sorumluluklar daha fazla vurgulanmaktadır. Kadınlar bu durumu *engellenmişlik ve belirsizlik* olarak algılıyor olabilirler. Günay ve Bener (2011) tarafından 575 evli kadın üzerinde yürütülen çalışmada, kadınların ailedeki temel sosyal ve ekonomik sorumlulukları toplumsal cinsiyet bağlamında değerlendirmedikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Taşkın ve Eroğlu (2007) tarafından yapılan başka bir araştırmada, çalışma yaşamı, toplumsal yaşam, evlilik ve aile yaşamı konularında erkeklerin geleneksel bakış açısına göre değerlendirmeler yaptıkları saptanmıştır. Kadınların sosyo-ekonomik statüleri güçlendikçe geleneksel rolü kabul etmek istemedikleri düşünülebilir.

Kültürümüzde ev içi işleri yapma görevleri (yeme-içme, çocuk bakımı, genel ev işleri, düzen vb.) genellikle kadınlardan beklenmektedir ve kadınların bu görevleri kabul etmeleri, kendilerine, evliliğin sorumluluğunu üstlenme ve evliliği koruma/sorunları önleme gibi yüklemeler yapmalarına neden olmaktadır (Ersöz, 1999). *Bilinmezlik/belirsizlik* ve *çaba/emek/mücadele* metafor kategorileri, evli erkek bireylerin en yaygın evlilik metafor kategorileri olarak saptanmıştır. Günay ve Bener'in (2013) çalışmalarının bulguları, kadınların evliliğe ilişkin olumlu tutumlarının erkeklerinkinden anlamlı düzeyde yüksek olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ise kadınların evlilik ile ilgili olumsuz metafor kategorileri daha fazla gözlenmektedir. Karadağ (2015), kadın ve erkeklerin evlilik uyumlarını inceleyen çalışmalarda, cinsiyet faktörünün evlilik uyumuna etkisinin olmadığını belirtmiştir. Zhou (2012) kadın ve erkek bireylerin evliliği tanımlamak için farklı kavramsal metaforlar kullandıklarını ifade etmiştir.

Bilinmezlik/belirsizlik kategorisinin lisans ve doktora mezunu erkek grubunda, *karşılıklılık/beklenti* ve *birliktelik/dayanışma* kategorilerinin yüksek lisans mezunu erkek grubunda daha sık olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. *Engellenmişlik/yoksunluk* ve *bilinmezlik/belirsizlik* kategorileri üniversite mezunu ve yüksek lisans mezunu kadınlar tarafından sık seçilen metafor kategorileri olmuştur. Aktaş (2011) yürüttüğü araştırmasında, eğitim düzeyi yükseldikçe, eşlerin evlilik ilişkisinde sorumluluk alma davranışlarını daha fazla sergilediklerini ifade etmiştir. Bu veriler ve bilgiler, bu araştırmadaki üniversite mezunu olan evli bireylerin evlilikle ilgili çoğunlukla olumsuz bulunmuş olan algılarını destekler niteliktedir. Bireylerin eğitim durumu ve çalışma durumlarının da evlilik uyumunda etkili olduğu ulaşılan bulgular ışığında ortaya konulmuştur. Evlilik uyumu eğitim seviyesinin artışı ile orantılı bir şekilde artış göstermemektedir. Bunun nedeni eğitim seviyesi düşük olan bireylerin beklentilerinin düşük olması,

eğitim seviyesi yüksek bireylerin ise iletişim becerilerinin daha gelişmiş olması ile açıklanabilir (Karadağ, 2015). Ulaşılan farklı bulgular, esasen bireylerin evliliğe ilişkin algılarında sadece eğitim düzeylerinin etkili olmadığını, algıların kaynağında başka değişkenlerin de etkili olduğunu düşündürmektedir.

References

Aktaş, Ö. (2011). *Reasons of divorce and difficulties met following divorce* (Unpublished doctoral dissertation). Dokuz Eylül University, Institute of Educational Sciences, İzmir, Turkey.

Aycan, Z., & Kanungo, R. N. (2000). *Toplumsal kültürün kurum kültürü ve insan kaynakları uygulamalan üzerine etkileri [The effects of social culture on corporate culture and human resources practices].* Ankara: Turkish Psychology Association.

Baltacı, Ö. (2015). The evaluation of married individuals' metaphorical perception towards the concepts "family" and "marriage" in terms of attachment styles. *International Journal of Eurasia Social Sciences, 6*(21), 223-243.

Bowdle, B. F., & Gentner, D. (2005). The career of metaphor. *Psychological Review, 112*(1), 193–216. doi: 10.1037/0033-295X.112.1.193

Chatav, Y., & Whisman, M. A. (2009). Partner schemas and relationship functioning: A states of mind analysis. *Behavior Therapy*, *40*(1), 50-56.

Chiu, M. Y. L., & Zhou, R. D. H. (2013). Single mothers or women in single parenthood (WISP)? A report and reflection on the development of a brief marital metaphor questionnaire (MMQ-10). *Asia Pacific Journal of Social Work and Development*, *23*(3), 198-214. doi: 10.1080/02185385.2013.803934

Clarkberg, M., Stolzenberg, R. M., & Waite, L. J. (1995). Attitudes, values, and entrance into cohabitational versus marital unions. *Social Forces, 74*(2), 609–634. doi: 10.2307/2580494

Collins, E. C., & Green, J. L. (1990). Metaphors: The construction of a perspective. *Theory Into Practice*, *29*(2), 71-77. doi: 10.1080/00405849009543435

Dunn, C. D. (2004). Cultural models and metaphors for marriage: An analysis of discourse at Japanese wedding receptions. *Journal of the Society for Psychological Anthropology, 32*(3), 348–373. doi: 10.1525/eth.2004.32.3.348

Ersöz, A. G. (1999). *Cinsiyet rollerine ilişkin beklenti, tutum, davranışlar ve eşler arası sorumluluk paylaşımı: Kamuda çalışan yönetici kadınlar örneği [Expectation, attitudes, behaviors and sharing of responsibilities among spouses: Example of executive women working in the public sector].* Ankara: Ministry of Culture and Tourism Press.

Fortin, N. M. (2005). Gender role attitudes and the labour-market outcomes of women across OECD countries. *oxford review of Economic Policy*, *21*(3), 416-438.

Gentner, D., & Gentner, D. R. (1983). Flowing waters or teeming crowds: Mental models of electricity. In D. Gentner & A. L. Stevens (Eds.), *Mental models.* Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Günay, G., & Bener, Ö. (2011). Perception of family life in frame of gender roles of women. *Turkish Journal of Social Researches, 15*(3), 157-171.

Günay, G., & Bener, Ö. (2013). Attitudes of young adults towards marriage and family life. *Karabük University Journal of Institute of Social Sciences*, *3*(1), 1-16.

Hamamci, Z. (2005). Dysfunctional relationship beliefs in marital conflict. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behavior Therapy*, *23*(3), 245-261.

Hovardaoğlu, S., & Binici-Azizoğlu, S. (1996). Marital comparison level index: Validity and reliability. *Turkish Journal of Psychology, 11*(38), 66-76.

İmamoğlu, E.O. (1994). *Değişim sürecinde aile; Evlilik ilişkileri bireysel gelişim ve demokratik değerler [Family in the process of change: Marriage relations, individual development and democratic values]*. Ankara: Turkish Republic Prime Ministry Family Research Institution Publications.

Karadağ, Ş. (2015). *The role of inter family communication in marital adjustment* (Unpublished doctoral dissertation). Selçuk University, Institute of Social Sciences, Konya, Turkey.

Lakoff, G. (1993). The contemporary theory of metaphor. In A. Ortony (Ed.), *Metaphor and thought* (2nd ed., pp. 202–251). Cambridge: Cambridge University Press.

Lakoff, G., & Johnson, M. (2007). *Metaforlar: Hayat, anlam ve dil* (G. Y. Demir, Çev.). Ankara: Paradigma.

Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by.* Chicago: University of Chicago Press.

Lawley, J., & Tompkins, P. (2000). *Metaphors in mind: Transformation through symbolic modelling.* London: The Developing Company Press.

McGinnis, S. L. (2003). Cohabiting, dating, and perceived costs of marriage: A model of marriage entry. *Journal of Marriage and Family, 65*(1), 105–116. doi: 10.1111/j.1741-3737.2003.00105.x

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2015). *Genişletilmiş bir kaynak kitap: Nitel veri analizi* (Çev. Ed., S. Akbaba Altun ve A. Ersoy). Ankara: Pegem Akademi.

Mischler III, J. J. (2013). *Metaphor across time and conceptual space: The interface of embodiment and cultural models.* Amsterdam: John Benjamins.

Morgan G. (1998). *Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor* (Çev. G. Bulut). İstanbul: BZD Yayıncılık.

Moser, K. S. (2000). Metaphor analysis in psychology - method, theory, and fields of application. Forum: Qualitative Social Research [On-line journal], 1(2). Available at: http://www.qualitative-research.net/fqs-texte/2-00/2-00mosere.htm.

Nazlı, S. (2014). *Aile danışmanlığı [Family counseling]* (11th ed.). Ankara: Anı.

Neuman, W. L. & Robson, K. (2014). Basics Of Social Research. Toronto: Pearson Canada.

Nichols, M. (2013). *Aile terapisi* [*Family therapy*](O. Gündüz, Çev.) İstanbul: Kaknüs Psikoloji

Ng, M. L. (1992). Cultural factors in psychiatric rehabilitation in Hong Kong. *International Journal of Mental Health, 21*(4), 33-38.

Özabacı, N., & Erkan, Z. (2014). *Aile danışmanlığı. Kuram ve uygulamalara genel bir bakış [Family counseling. An overview of the theory and practice].* Ankara: Pegem.

Piercy, F. P., McWey, L. M., Tice, S., James, E. J., Morris, M., & Arthur, K. (2005). It was the best of times, it was the worst of times: Doctoral students' experiences of family therapy research training through alternative forms of data representation. *Family Process, 44*(3)*,* 363–378. doi: 10.1111/j.1545-5300.2005.00065.x

Piercy, F., & Benson, K. (2005). Aesthetic forms of data representation in qualitative family therapy research. *Journal of Marital and Family Therapy, 31*(1), 107–119. doi: 10.1111/j.1752-0606.2005.tb01547.x

Powell, G. N., & Greenhaus, J. H. (2010). Sex, gender, and decisions at the family→ work interface. *Journal of Management*, *36*(4), 1011-1039.

Quinn, N. (1987). Culture and contradiction: The case of Americans reasoning about marriage. *Ethos, 24*(3), 391–425. doi: 10.1525/eth.1996.24.3.02a00010

Quinn, N. (2005). How to reconstruct schemas people share, from what they say. In N. Quinn (Ed.), *Finding culture in talk: A collection of methods* (pp. 35–81). New York, NY: Palgrave Macmillan.

Rosenblatt, P. C., & Li, X. (2012). Researching Chinese cultural understandings of marriage via similes and metaphors on the world wide web. *Marriage & Family Review, 48*(2), 109–124. doi: 10.1080/01494929.2011.626551

Saban, A. (2008). Metaphors about school. *Educational Administration: Theory and Practice*, *14*(3), 459-496.

Saban, A. (2009). Prospective teachers' mental images about the concept of student. *The Journal of Turkish Educational Sciences*, *7*(2), 281-326.

Saxton. L. (1982). *Marriage. The nature of marriage, the individual, marriage, and the family*. California: Wadsworth Publishing.

Su, L. I. (2002). What can metaphors tell us about culture? *Language and Linguistics, 3*(3), 589–613.

Ümmet, D. (2017) A metaphoric examination of marriage perception of higher educated married persons. *Kalem International Journal of Education and Human Sciences, 7*(1), 205-235.

Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Eroğlu, K., & Taşkın, l. (2007). Perception of and views on gender roles of senior students enrolled at Kafkas University. *Hacettepe University Journal of Nursing, 14*(2), 26-38

Whisman, M. A., & Delinsky, S. S. (2002). Marital satisfaction and an information-processing measure of partner-schemas. *Cognitive Therapy and Research*, *26*(5), 617-627.

Yalçın, İ., & Hamamcı, Z. (2012). *Evlilik öncesi psikolojik danışma [Pre-marital counseling].* Ankara: Anı.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel arastirma yöntemleri [Qualitative research methods in social sciences].* Ankara: Seçkin.

Zaltman, G. (1996). Metaphorically speaking: New technique uses multidisciplinary ideas to improve qualitative research. *Marketing Research Forum, 8*(2), 13–20.

Zaltman, G. (1997). Breaking out of the box: Meaning and means. *Advances in Consumer Research, 24*, 12–14.

Zaltman, G. (2003). *How customers think?* Boston: Harvard Business School Press.Christensen & Olson.

Zhou, D.H. (2012). Conceptualization and metaphor: Exploring the marital conceptualization of young college students. In Youth Research and Practice Centre of Hong Kong Baptist University (Ed.), Youth as they are: New imagination of social work. Hong Kong: Red Publish, (In Chinese).